БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

8-йил чиқиши
№ 153 (1931)
5 АВГУСТ
ШАНБА
1961 йил
Баҳоси 2 тийин

Бугун Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Уставининг проекти эълон қилинмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми маъқуллаган Устав проекти ҳамманинг танишиб чиқиши ва КПССнинг барча аъзолари ҳамда аъзоликка кандидатларнинг муҳокама қилишлари учун эълон қилинади. Муҳокама якунлари Устав проектини узил-кесил қараб чиқиш вақтида ҳисобга олинади.

Партиянинг янги Устави Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXII съездининг қараб чиқиши ва тасдиқига тақдим этилади.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

ПРОЕКТ

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ УСТАВИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси совет халқининг СССР ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлари ва интеллигенциясининг илғор, энг онгли қисмини ихтиёрий асосларда бирлаштирувчи жанговар синалган авангардидир.

В. И. Ленин ишчилар синфининг илғор отряди сифатида асос солган Коммунистик партия шонли кураш йўлини босиб ўтди, ишчилар синфини ва меҳнаткаш деҳқонларни Улуғ Октябрь социалистик революциясининг галабасига, СССРда пролетариат диктатурасининг ўрнатилишига олиб келди. Коммунистик партия раҳбарлиги остида Совет Иттифоқида эксплуататор синфлар тугатилди, совет жамиятининг маънавий ва сиёсий бирлиги таркиб топди ва мустаҳкамланди. Социализм тўла ва узил-кесил галаба қилди. Коммунистик партия, ишчилар синфининг партияси эндиликда бутун совет халқининг партияси бўлиб қолди.

Партия халқ учун яшайди ва халққа хизмат қилади. Партия ижтимоий-сиёсий ташкилотнинг олий формаси, совет жамиятининг раҳбар ва етакчи кучидир. Партия совет халқининг буюк яратувчилик фаолиятига раҳбарлик қилади, унинг пировард мақсадга — коммунизм галабасига эришиш йўлидаги курашига ташкилий, планли, илмий жиҳатдан асосланган характер беради.

КПСС ўз ишини партия турмушининг ленинча нормаларига, коллектив раҳбарлик принципига оғишмай амал қилиш, партия ички демократиясини, коммунистларнинг активлиги ва ташаббусини, танқид ва ўз-ўзини танқидни ҳар томонлама ривожлантириш асосига қуради.

Партия сафларининг ғоявий ва ташкилий бирлиги, монолитлиги, барча коммунистларнинг юксак онгли интизоми — КПСС ҳаётининг бузилмас қонунидир. Фракциячилик ва группабозликнинг ҳар қандай кўриниши марксча-ленинча партиявийликка хилоф бўлиб, бундай қилган киши партия сафларида бўлиши мумкин эмас.

КПСС ўзининг бутун фаолиятида марксча-ленинча таълимотга, шу таълимот асосида ишлаб чиқилган Программага амал қилади, бу Программада партиянинг коммунистик жамият қуриш давридаги асосий вазифалари белгилаб берилган.

КПСС марксизм-ленинизмни ижодий ривожлантира бориб, революцион назарияга мутлақо ёт бўлган ревизионизм ва догматизмнинг ҳар қандай кўринишларига қарши қаттиқ кураш олиб боради.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси — халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг ажралмас, таркибий қисмидир. У пролетар интернационализмининг синалган марксча-ленинча принципларида қаттиқ туради, бутун халқаро коммунистик ҳаракатнинг бирлигини, барча мамлакатлардаги коммунистларнинг буюк армияси билан қардошларча алоқаларни мустаҳкамлашга актив ҳаракат қилади.

I.

Партия аъзолари, уларнинг вазифалари ва ҳуқуқлари

1. Партия Программаси ва Уставини эътироф этувчи, коммунизм қуришда актив қатнашувчи, партия ташкилотларидан бирида ишловчи, партия қарорларини бажарувчи ва аъзолик взносларини тўловчи Совет Иттифоқининг ҳар бир граждани КПСС аъзоси бўла олади.

2. Партия аъзоси:

а) коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш учун кураш олиб борши, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлишда ўрнак кўрсатиши, меҳнат унумдорлигини ошириши, ҳамма янги, прогрессив нарсанинг ташаббускори бўлиб чиқиши, илғор тажрибани қувватлаши ва ёйиши, техникани эгаллаб борши, ўз малакасини ошириши, Совет Ватанининг қудрати ва равнақининг негизи бўлган ижтимоий, социалистик мулкни сақлаши ва кўпайтириши лозим;

б) партия қарорларини қатъий ва оғишмай амалга ошириши, партия сиёсатини оммага тушунтириши, партиянинг халқ билан алоқаларининг мустаҳкамланиши ва кенгайишига кўмаклашиши, кишиларга сезгирлик ва эътибор билан қараши, меҳнаткашларнинг талаб ва эҳтиёжларига ўз вақтида жавоб бериши лозим;

в) мамлакатнинг сиёсий ҳаётида, давлат ишларини бошқаришда, хўжалик ва маданий қурилишда актив иштирок этиши, ижтимоий бурчни бажаришда ўрнак кўрсатиши, коммунистик ижтимоий муносабатларнинг ривожланиши ва мустаҳкамланишига ёрдам қилиши лозим;

г) марксча-ленинча назарияни эгаллаши, ўз ғоявий савиясини ошириши, коммунистик жамият кишисининг шаклланиши ва тарбияланишига кўмаклашиши лозим. Буржуа идеологиясининг ҳар қандай кўринишларига, ҳусусий мулкчилик психологиясининг қолдиқларига ва ўтмишнинг бошқа сарқитларига қарши кураш олиб бориши, коммунистик ахлоқ қоидаларига риоя қилиши, жамоат манфаатларини шахсий манфаатлардан юқори қўйиши лозим;

д) социалистик интернационализм ва совет ватанпарварлиги идеяларини меҳнаткаш оммага сингдиришда актив иштирок этиши, миллатчилик ва шовинизм сарқитларига қарши кураш олиб бориши, СССР халқлари дўстлигини, совет халқининг социалистик лагерь мамлакатлари халқлари билан, барча мамлакат пролетарлари ва меҳнаткашлари билан қардошларча алоқаларини мустаҳкамлашга сўз ва иш билан кўмаклашиши лозим;

е) партиянинг ғоявий ва ташкилий бирлигини бутун чоралар билан ҳимоя қилиши, партияни унинг сафларига коммунист деган юксак номга номуносиб кишиларнинг кириб қолишидан эҳтиёт қилиши, партия олдида ростгўй ва ҳалол бўлиши, ҳушёрлик кўрсатиши, партия ва давлат сирини сақлаши лозим;

ж) танқид ва ўз-ўзини танқидни ривожлантириши, камчиликларни дадил очиб ташлаши ва уларнинг бартараф қилинишига эришиши, тантанабозликка, манманликка, хотиржамликка, маҳаллийчиликка қарши кураш олиб бориши, танқидни бўғиб қўйиш йўлидаги ҳар қандай уринишларга кескин зарба бериши, партия ва давлатга зарар етказадиган ҳар қандай ҳаракатларга қарши чиқиши ва бундай ҳаракатлар тўғрисида партия органларига, то КПСС Марказий Комитетигача хабар қилиши лозим;

з) партиянинг кадрларни уларнинг сиёсий савияси ва иш қобилиятига қараб танлаш йўлини оғишмай амалга ошириши лозим. Кадрларни танлаш ва тарбиялашнинг ленинча принциплари бузилган барча ҳолларга муросасиз бўлиши лозим;

и) партиянинг барча аъзолари учун баббаравар мажбурий бўлган партия ва давлат интизомига риоя қилиши лозим. Партияда барча коммунистлар учун, уларнинг хизмати ва эгаллаб турган вазифасидан қатъи назар, бир интизом ва бир қонун бор.

3. Партия аъзоси қуйидаги ҳуқуқларга эга:

а) партия органларига сайлаши ва сайланиши мумкин;

б) партиянинг сиёсати ва амалий фаолияти масалаларини партия мажлисларида, конференцияларида, съездларида, партия комитетларининг мажлисларида ва партия матбуотида эркин муҳокама қилиши, таклифлар киритиши, ташкилот карор қабул қилганига қадар ўз фикрини очиқ айтиб чиқиши ва ҳимоя қилиши мумкин;

в) партия мажлисларида, конференцияларида, съездларида, комитетларнинг пленумларида ҳар бир коммунистни, унинг эгаллаб турган вазифасидан қатъи назар, танқид қилиши мумкин. Танқидни бўғишда ва танқид қилинганлиги учун таъқиб қилишда айбдор бўлган шахслар КПСС сафларидан чиқарилишга қадар қатъий партия жавобгарлигига тортилишлари лозим;

г) ўз фаолияти ёки хатти-ҳаракати тўғрисидаги масала муҳокама қилинадиган партия йиғилишларида, бюро ва комитетларнинг мажлисларида шахсан иштирок этиши мумкин;

д) Партиянинг ҳар қандай инстанциясига, ҳатто КПСС Марказий Комитетига ҳам, масалалар, аризалар ва таклифлар билан мурожаат қилиши ва ўз мурожаатига тегишлича жавоб берилишини талаб қилиши мумкин.

4. Партияга аъзолар фақат якка-якка тартибда қабул қилинади. Партия аъзолигига ишчи, деҳқон ва интеллигенция орасидан чиққан онгли, актив ва коммунизм ишига содиқ меҳнаткашлар қабул қилинади. Янги аъзолар белгиланган кандидатлик стажини ўтган кандидатлардан қабул қилинади.

Партияга 18 ёшга етган кишилар қабул қилинади. 20 ёшгача бўлган ёшлар партияга фақат ВЛКСМ орқали қабул қилинади.

Кандидатлардан партия аъзолигига қабул қилиш тартиби қуйидагича:

а) партияга аъзо бўлиб кирувчилар улар билан камида бир йил бирга ишлаб таниган ва камида уч йиллик партия стажига эга бўлган уч партия аъзосининг рекомендацияларини тақдим этишлари лозим.

Биринчи эслатма. ВЛКСМ аъзоларини партияга қабул қилишда ВЛКСМ район комитетининг берган рекомендацияси бир партия аъзосининг рекомендацияси ўрнига ўтади.

Иккинчи эслатма. КПСС Марказий Комитетининг аъзолари ва аъзолигига кандидатлар рекомендация бермайдилар;

б) партияга қабул қилиш масаласи бошланғич партия ташкилотининг умумий йиғилишида муҳокама этилади ва ҳал қилинади; йиғилишнинг қарори район партия комитети, районларга бўлинмаган шаҳарларда эса шаҳар партия комитети тасдиқлагандан кейин кучга киради.

Партияга қабул қилиш масаласи муҳокама қилинаётганда рекомендация берувчиларнинг ҳозир бўлиши шарт эмас;

в) илгари бошқа мамлакатларнинг коммунистик ва ишчи партияларининг аъзолари бўлган СССР гражданлари Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига КПСС Марказий Комитети белгилаб берадиган қоидалар асосида қабул қилинади.

Илгари бошқа партияларда бўлган кишилар КПСС га умумий асосларда қабул қилинади, лекин область, ўлка комитетларининг, иттифоқчи республика компартиялари Марказий Комитетларининг тасдиқлаши шарт.

5. Рекомендация берувчилар рекомендация қилинган кишиларнинг ишчанлик ва сиёсий сифатларига берилган характеристиканинг объективлиги учун партия ташкилотлари олдида жавобгардирлар.

6. Партия аъзолигига кирувчиларнинг партия стажи бошланғич партия ташкилоти умумий йиғилишининг шу кандидатнинг партия аъзолигига қабул қилиш тўғрисида қарор қабул қилган кундан ҳисобланади.

7. Партия аъзоларини ва партия аъзолигига кандидатларни ҳисобга олиш ва уларнинг бир ташкилотдан бошқа ташкилотга ўтиш тартиби КПСС Марказий Комитетининг тегишли инструкциялари билан белгиланади.

8. Узрсиз сабаблар билан уч ой мобайнида аъзолик взносларини тўламаган партия аъзолари ва кандидатлари бошланғич партия ташкилотида муҳокама қилиниши керак. Агар муҳокама вақтида шу партия аъзоси ёки партия аъзолигига кандидат ҳақиқатда партия ташкилоти билан алоқани узиб қўйганлиги аниқланса, у партиядан чиққан ҳисобланади, бу ҳақда бошланғич партия ташкилоти қарор чиқаради ва бу қарорни район ёки шаҳар партия комитетининг тасдиқига киритади.

9. Партия аъзоси Уставда кўрсатилган вазифаларни бажармаганлиги ва бошқа ножўя ҳаракатлари учун жавобгарликка тортилади, унга огоҳлантириш, виговор (қаттиқ виговор) бериш, учёт карточкасига ёзиш шарти билан виговор (қаттиқ виговор) бериш каби жазо чоралари қўлланилиши мумкин. Партиянинг энг юқори жазо чораси партиядан ўчиришдир.

Партия ташкилоти зарур ҳолларда партия йўли билан бериладиган жазо чораси сифатида партия аъзосини кўпи билан бир йил муддатгача кандидатликка кўчира олади. Бошланғич партия ташкилотининг партия аъзосини кандидатликка кўчириш тўғрисидаги қарори район ёки шаҳар партия комитети томонидан тасдиқланиши керак. Кандидатликка кўчирилган киши белгиланган муддатни ўтганидан кейин, партия аъзолигига умумий асосларда қабул қилинади ва унинг илгариги партия стажи сақланади.

Кичик айблар учун ўртоқлик танқиди, партия ҳайфсани, огоҳлантириши ёки кўрсатиши каби партия тарбияси ва таъсир чоралари қўлланилиши лозим.

Партиядан чиқариш масаласи ҳал қилинаётган вақтда жуда ҳам эҳтиёт бўлиш ва партия аъзосининг устига қўйилган айбларнинг асослими-йўқми эканлигини диққат билан ва синчиклаб текшириш лозим.

10. Коммунистни партиядан чиқариш масаласи бошланғич партия ташкилотининг умумий мажлисида ҳал қилинади. Бошланғич партия ташкилотининг партиядан чиқариш тўғрисидаги қарори бу қарорга мажлисда ҳозир бўлган партия аъзоларининг камида учдан икки қисми овоз берган тақдирда қабул қилинган деб ҳисобланади ва у область комитети, ўлка комитети, иттифоқчи республика компартияси Марказий Комитети тасдиқлагандан кейин кучга киради.

КПСС дан чиқариш тўғрисидаги қарорни область комитети, ўлка комитети ёки иттифоқчи республика компартиясининг Марказий Комитети тасдиқ қилгунга қадар партия билети коммунистнинг қўлида туради ва у партиянинг ёпиқ мажлисларида қатнашишга ҳақли бўлади.

Партиядан чиқарилган киши икки ой муддат ичида юқори партия органларига, ҳатто КПСС Марказий Комитетига шикоят қилиш ҳуқуқига эгадир.

11. Иттифоқчи республика компартияси Марказий Комитетининг, ўлка, область, округ, шаҳар ва район партия комитетларининг аъзолари ва аъзолигига кандидатларни шунингдек ревизия комиссияларининг аъзоларини партия жавобгарлигига тортиш масаласи бошланғич партия ташкилотларида муҳокама қилинади.

Партия ташкилотларининг шу партия комитетлари аъзоларига ва аъзолигига кандидатларга ҳамда ревизия комиссиялари аъзоларига жазо бериш тўғрисидаги қарорлари одатдаги тартибда қабул қилинади.

Партия ташкилотларининг КПСС дан чиқариш тўғрисидаги таклифлари шу коммунист аъзо бўлган тегишли партия комитетига маълум қилинади. Иттифоқчи республика компартияси Марказий Комитетининг, ўлка, область, округ, шаҳар ва район партия комитетларининг аъзоларини ва аъзолигига кандидатларни ҳамда ревизия комиссиялари аъзоларини партиядан чиқариш масаласини партия съезди, съездлар ўртасидаги даврда эса Марказий Комитет Пленуми Марказий Комитет аъзоларининг кўпчилиги учдан икки қисми овози билан ҳал қилинади.

12. Агар партия аъзоси жиноий жавобгарликка тортилган шиқоят аризалари, шунингдек партия ташкилотларининг партиядан чиқариш тўғрисидаги қарорлари тегишли партия органларида шу ариза ва қарорлар қилинган кундан эътиборан бир ойдан кечиктирмай кўриб чиқилади.

II.

Партия аъзолигига кандидатлар

14. Партияга кирувчи кишиларнинг ҳаммаси КПСС Программаси ва Устави билан танишиш учун ҳамда партия аъзолигига киришга тайёрланиш учун зарур бўлган кандидатлик стажини ўтади. Партия ташкилоти кандидатнинг КПСС аъзолигига киришга тайёрланиши учун ёрдам бериши ва унинг шахсий сифатларини текшириши лозим.

Кандидатлик стажининг муддати бир йил белгиланади.

15. Партия аъзолигига қабул қилиш тартиби (якка-якка қабул қилиш, рекомендациялар тақдим этиш, бошланғич ташкилотнинг қабул қилиш тўғрисидаги қарори ва уни тасдиқлаш) қандай бўлса, кандидатликка қабул қилиш тартиби ҳам худди шундай бўлади.

16. Кандидатлик стажи тўлиши билан бошланғич партия ташкилоти кандидатни партия аъзолигига қабул қилиш масаласини қараб чиқади ва ҳал қилади. Агар кандидатлик стажини ўташ вақтида ўзини кўрсатмаган бўлса ва ўзининг шахсий сифатларига кўра КПСС аъзолигига қабул қилишга номуносиб бўлиб чиқса, у ҳолда партия ташкилоти уни партия аъзолигига қабул қилишни рад этиш тўғрисида қарор чиқаради ва бу қарор район ёки шаҳар партия комитети томонидан тасдиқлангач, у КПСС аъзолигига кандидатликдан чиққан ҳисобланади.

17. Партия аъзолигига кандидатлар партия ташкилотининг бутун фаолиятида иштирок қиладилар ва партия йиғилишларида маслаҳат овози ҳуқуқидан фойдаланадилар. Партия аъзолигига кандидатлар партия органларига сайлана олмайдилар, партия конференциялари ва съездларига делегат бўлиб сайлана олмайдилар.

18. Партия аъзолари қанча миқдорда партия взнослари тўласалар, КПСС аъзолигига кандидатлар ҳам шунча миқдорда взнос тўлайдилар.

III.

Партиянинг ташкилий тузилиши. Партия ички демократияси

19. Партиянинг ташкилий тузилишининг раҳбар принципи демократик централизм бўлиб, бунинг маъноси шуки:

а) партиянинг қуйи органларидан тортиб юқори органларигача барча раҳбарлик органлари сайлаб қўйилади;

б) партия органлари ўз партия ташкилотлари олдида ва юқори органлари олдида вақт-вақти билан ҳисоб бериб турадилар;

в) партия интизомига қаттиқ риоя қилинади ва озчилик кўпчиликка бўйсунади;

г) юқори органларнинг қарорлари қуйи органлар учун мутлақо мажбурийдир.

20. Партия территориал-ишлаб чиқариш белгисига қараб тузилади: бошланғич партия ташкилотлари коммунистларнинг ишлаб турган жойига қараб тузилади ва территорияга қараб район, шаҳар ташкилотларига ва шу каби ташкилотларга бирлашади. Муайян территорияда иш олиб борувчи ташкилот шу территориянинг қисмларида иш олиб борувчи барча партия ташкилотларини ўз ичига олмаган бўлса, у партиядан чиқарилади ва Қонунга мувофиқ жавобгарликка тортилади.

13. Партиядан чиқарилганларнинг ёки жазо олганларнинг шиқоят аризалари, шунингдек партия ташкилотларининг партиядан чиқариш тўғрисидаги қарорлари тегишли партия органларида шу ариза ва қарорлар қилинган кундан эътиборан бир ойдан кечиктирмай кўриб чиқилади.

Марказий Комитет Пленумида ёпиқ (яширин) овоз бериш йўли билан ҳал қилинади. Қарор КПСС Марказий Комитети барча аъзоларининг камида учдан икки қисми шу қарорни ёқлаб овоз берган тақдирда қабул қилинган ҳисобланади.

КПСС Марказий Комитети аъзосини ва аъзолигига кандидатни ҳамда Марказий Ревизия Комиссияси аъзосини партиядан чиқариш масаласини партия съезди, съездлар ўртасидаги даврда эса Марказий Комитет Пленуми Марказий Комитет аъзоларининг кўпчилиги учдан икки қисми овози билан ҳал қилинади.

12. Агар партия аъзоси жиноий жавобгарликка тортилган шиқоят аризалари, шунингдек партия ташкилотларининг партиядан чиқариш тўғрисидаги қарорлари тегишли партия органларида шу ариза ва қарорлар қилинган кундан эътиборан бир ойдан кечиктирмай кўриб чиқилади.

II.

Партия аъзолигига кандидатлар

14. Партияга кирувчи кишиларнинг ҳаммаси КПСС Программаси ва Устави билан танишиш учун ҳамда партия аъзолигига киришга тайёрланиш учун зарур бўлган кандидатлик стажини ўтади. Партия ташкилоти кандидатнинг КПСС аъзолигига киришга тайёрланиши учун ёрдам бериши ва унинг шахсий сифатларини текшириши лозим.

Кандидатлик стажининг муддати бир йил белгиланади.

15. Партия аъзолигига қабул қилиш тартиби (якка-якка қабул қилиш, рекомендациялар тақдим этиш, бошланғич ташкилотнинг қабул қилиш тўғрисидаги қарори ва уни тасдиқлаш) қандай бўлса, кандидатликка қабул қилиш тартиби ҳам худди шундай бўлади.

16. Кандидатлик стажи тўлиши билан бошланғич партия ташкилоти кандидатни партия аъзолигига қабул қилиш масаласини қараб чиқади ва ҳал қилади. Агар кандидатлик стажини ўташ вақтида ўзини кўрсатмаган бўлса ва ўзининг шахсий сифатларига кўра КПСС аъзолигига қабул қилишга номуносиб бўлиб чиқса, у ҳолда партия ташкилоти уни партия аъзолигига қабул қилишни рад этиш тўғрисида қарор чиқаради ва бу қарор район ёки шаҳар партия комитети томонидан тасдиқлангач, у КПСС аъзолигига кандидатликдан чиққан ҳисобланади.

17. Партия аъзолигига кандидатлар партия ташкилотининг бутун фаолиятида иштирок қиладилар ва партия йиғилишларида маслаҳат овози ҳуқуқидан фойдаланадилар. Партия аъзолигига кандидатлар раҳбар партия органларига сайлана олмайдилар, партия конференциялари ва съездларига делегат бўлиб сайлана олмайдилар.

18. Партия аъзолари қанча миқдорда партия взнослари тўласалар, КПСС аъзолигига кандидатлар ҳам шунча миқдорда взнос тўлайдилар.

III.

Партиянинг ташкилий тузилиши. Партия ички демократияси

19. Партиянинг ташкилий тузилишининг раҳбар принципи демократик централизм бўлиб, бунинг маъноси шуки:

а) партиянинг қуйи органларидан тортиб юқори органларигача барча раҳбарлик органлари сайлаб қўйилади;

б) партия органлари ўз партия ташкилотлари олдида ва юқори органлари олдида вақт-вақти билан ҳисоб бериб турадилар;

в) партия интизомига қаттиқ риоя қилинади ва озчилик кўпчиликка бўйсунади;

г) юқори органларнинг қарорлари қуйи органлар учун мутлақо мажбурийдир.

20. Партия территориал-ишлаб чиқариш белгисига қараб тузилади: бошланғич партия ташкилотлари коммунистларнинг ишлаб турган жойига қараб тузилади ва территорияга қараб район, шаҳар ташкилотларига ва шу каби ташкилотларга бирлашади. Муайян территорияда иш олиб борувчи ташкилот шу территориянинг қисмларида иш олиб борувчи барча партия ташкилотларини ўз ичига олмаган бўлса, у партиядан чиқарилади ва Қонунга мувофиқ жавобгарликка тортилади.

21. Барча партия ташкилотлари маҳаллий масалаларни мустақил ҳал қиладилар, лекин уларнинг чиқарган қарорлари партия сиёсатига зид бўлмаслиги керак.

22. Партия ташкилотининг юқори органи: умумий йиғилиш (бошланғич ташкилотлар учун), конференция (район, шаҳар, округ, область, ўлка ташкилотлари учун), съезд (иттифоқчи республика компартиялари учун, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси учундир.

23. Умумий йиғилиш, конференция ёки съезд бюро ёки комитет сайлайди, бу бюро ёки комитет ижро қилувчи орган бўлиб, партия ташкилотининг барча кундалик ишларига раҳбарлик қилади.

24. Партия органларини сайлаш ёпиқ (яширин) овозга қўйиш йўли билан ўтказилади. Партиянинг ҳамма аъзолари сайлов вақтида кандидатларга отвод бериш учун ва уларни танқид қилиш учун чекланмаган ҳуқуққа эгадирлар. Ҳар бир кандидатура алоҳида-алоҳида овозга қўйилиши лозим. Йиғилиш, конференция ёки съезд иштирокчиларининг ярмидан кўпининг овозини олган кандидатлар сайланган ҳисобланади.

25. Партия органларини сайлаш вақтида улар составини мунтазам суратда янгилаб туриш ва раҳбарликнинг давомийлиги принципига риоя қилинади.

Навбатдаги ҳар бир сайловда КПСС Марказий Комитети ва унинг Президиуми составининг камида тўртдан бир қисми янгиланади. Президиум аъзолари, қоида тариқасида, кўпи билан кетма-кет уч чақириққа сайланадилар. Партиянинг катта обрў қозонган, юксак сиёсий, ташкилотчилик ва бошқа сифатларга эга бўлган ва ёки бу арбоблари раҳбар органларга кетма-кет узоқроқ муддатга сайланишлари мумкин. Бундай ҳолда тегишли кандидат ёпиқ (яширин) овозга қўйиш вақтида овозларнинг камида тўртдан уч қисмини олган тақдирдагина сайланган ҳисобланади.

Навбатдаги ҳар бир сайловда иттифоқчи республикалар компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка, область комитетлари составининг камида учдан бир қисми янгиланади; округ, шаҳар ва район партия комитетлари составининг, партия комитетлари ёки бошланғич партия ташкилотлари бюроси составининг камида ярми янгиланади. Шу билан бирга мазкур раҳбар партия органларининг аъзолари кўпи билан уч муддатга кетма-кет сайланишлари мумкин. Бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари кўпи билан икки чақириққа кетма-кет сайлана оладилар.

Партия ташкилоти у ёки бу ходимни, унинг сиёсий ва ишчанлик сифатларига қараб, раҳбар органлар составига узоқроқ муддатга ҳам сайлаши мумкин. Бундай ҳолда сайланиш учун овоз беришда қатнашган коммунистларнинг камида тўртдан уч қисмининг овоз бериши талаб қилинади.

Раҳбар партия органининг составидан бу составда бўлиш муддати тугаганлиги сабабли чиқиб қолган партия аъзолари кейинги сайловларда яна сайланишлари мумкин.

26. КПСС Марказий Комитети аъзоси ва КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат ўзининг бутун фаолияти билан партиянинг унга кўрсатган юксак ишончини оқлаши керак. Агар КПСС Марказий Комитетининг аъзоси ёки аъзолигига кандидат ўз шаъни ва обрўсига доғ тушургудек бўлса, унинг Марказий Комитет составида қолиши мумкин эмас. Марказий Комитет аъзосини, аъзолигига кандидатни КПСС Марказий Комитети составидан чиқариш масаласи Марказий Комитет Пленумида ёпиқ (яширин) овоз бериш йўли билан ҳал қилинади. Қарор КПСС Марказий Комитети барча аъзоларининг камида учдан икки қисми шу қарорни ёқлаб овоз берган тақдирда қабул қилинган ҳисобланади.

Иттифоқчи республика Компартияси Марказий Комитетининг, ўлка, область, округ, шаҳар, район партия комитетларининг аъзоларини, аъзолигига кандидатларни партия органи составидан чиқариш масаласи тегишли комитет пленумида ҳал қилинади. Қарор ёпиқ (яширин) овоз бериш вақтида шу комитет жами аъзоларининг камида учдан икки қисми шу қарорни ёқлаб овоз берган тақдирда қабул қилинган ҳисобланади.

Агар Марказий Ревизия Комиссиясининг аъзоси партия унга кўрсатган юксак ишончни оқламаса, у комиссия составидан чиқарилиши керак. Бу масала Марказий Ревизия Комиссиясининг мажлисида ҳал қилинади. Қарор ёпиқ (яширин) овоз бериш вақтида Марказий Ревизия Комиссияси барча аъзоларининг камида учдан икки қисми Марказий Ревизия Комиссиясининг у ёки бу аъзосини шу комиссия составидан чиқаришни ёқлаб овоз берган тақдирда қабул қилинган ҳисобланади.

Республика, ўлка, область, округ, шаҳар ва район партия ташкилотлари Ревизия Комиссияларининг аъзоларини шу комиссиялар составидан чиқариш масаласи тегишли комиссияларнинг мажлисларида партия комитетлари аъзоларини ва аъзолигига кандидатлар учун белгиланган тартибда ҳал қилинади.

27. Партия сиёсати масалаларини айрим партия ташкилотларида ёки умуман партияда эркин ва ишчанлик билан муҳокама қилиш партия аъзосининг дахлсиз ҳуқуқидир ва партия ички демократиясининг муҳим принципидир. Фақат партия ички демократияси асосидагина танқид ва ўз-ўзини танқид кучайтирилиши ва партия интизоми мустаҳкамланиши мумкин, партия интизоми эса юзаки интизом эмас, балки онгли интизом бўлиши керак.

Айрим ташкилотлар ёки умуман партия доирасида мунозарали масалалар ёки етарли аниқ бўлмаган масалалар бўйича дискуссия бўлиши мумкин.

Умумпартия миқёсида дискуссияни қуйидаги ҳоллардагина зарур деб топиш мумкин:

а) агар бу дискуссияни область ва республика миқёсидаги бир қанча партия ташкилотлари зарур деб топса;

б) агар Марказий Комитет ичида партия сиёсатининг энг муҳим масалалари юзасидан етарли даражада мустаҳкам кўпчилик бўлмаса;

в) агар КПСС Марказий Комитети сиёсатининг бирон-бир масаласи юзасидан бутун партия билан маслаҳатлашишни зарур деб топса.

Партия сиёсати масалалари бўйича кенг дискуссия, айниқса умумиттифоқ миқёсидаги дискуссия шундай ўтказилиши керакки, партия аъзоларининг ўз фикрларини бемалол ифодалай олишлари мумкин бўлсин ва партия бирлигини бузувчи фракцион группалар тузиш, партияни ажратиб юбориш учун интилишларга сира имкон қолмасин.

28. Партия раҳбарлигининг олий принципи — партия ташкилотларининг нормал ишлашининг, кадрларни тўғри тарбиялашнинг, коммунистлар активлиги ва ташаббусини ривожлантиришнинг зарур шарти бўлган коллективликдир. Партияда шахсга сиғинишга ва бунинг орқасида партия ички демократиясини бузишларга йўл қўйилмаслиги керак, бундай ҳоллар партия ҳаётининг ленинча принципларига хилофдир.

Коллектив раҳбарлик ходимларнинг топширилган иш учун шахсий жавобгарликдан соқит қилмайди.

29. Иттифоқчи республикалар компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка, область, округ, шаҳар, район партия Комитетлари ўз ишлари тўғрисида партия ташкилотларини системали равишда хабардор қилиб турадилар.

30. Партиянинг энг муҳим қарорларини муҳокама қилиш ва уларни амалга ошириш учун амалий тадбирлар ишлаб чиқиш мақсадида, шунингдек маҳаллий ҳаётга оид масалаларни қараб чиқиш мақсадида район, шаҳар, округ, область, ўлка партия ташкилотлари ва иттифоқчи республикалар компартиялари активларининг йиғилишлари чақирилади.

(Давоми иккинчи бетда).

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ

УСТАВИ

(Боши биринчи бетда).

IV.

Партиянинг юқори органлари

31. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг олий органи партия съездидир. Навбатдаги съездлар камида ҳар тўрт йилда бир марта чақирилади. Партия съездини чақириш ва кун тартиби съезддан камида бир ярим ой илгари эълон қилинади. Навбатдан ташқари (фавқулодда) съездлар партия Марказий Комитети томонидан унинг ўз ташаббуси билан ёки сўнгги партия съездига вакил юборган партия аъзолари умумий сонининг камида учдан бир қисминнинг талаби билан чақирилади. Навбатдан ташқари (фавқулодда) съездлар икки ой муддат ичида чақирилади. Съезд барча партия аъзоларининг камида ярми вакил юборган тақдирдагина ҳақиқий ҳисобланади.

Партия съездига вакил юбориш нормаларини Марказий Комитет белгилайди.

32. Партия Марказий Комитети навбатдан ташқари (фавқулодда) съездни 31-моддада кўрсатилган муддатда чақирмаган тақдирда, навбатдан ташқари (фавқулодда) съезд чақиришни талаб қилган ташкилотлар навбатдан ташқари (фавқулодда) съезд чақиришда партия Марказий Комитети ҳуқуқларига эга бўладиган ташкилот комитети тузишга ҳақлидирлар.

33. Съезд:

а) Марказий Комитетнинг, Марказий Ревизия Комиссиясининг ва бошқа марказий ташкилотларнинг ҳисоботларини эшитади ва тасдиқлайди;

б) партиянинг Программаси ва Уставини қайтадан кўриб чиқади, ўзгартиради ва тасдиқлайди;

в) ички ва ташқи сиёсат масалалари юзасидан партиянинг йўлини белгилайди ва коммунистик қурилишнинг энг муҳим масалаларини қараб чиқади ва ҳал қилади;

г) Марказий Комитетни ва Марказий Ревизия Комиссиясини сайлайди.

34. Марказий Комитет ва Марказий Ревизия Комиссияси съезд белгилаган составда сайланади. Марказий Комитетнинг аъзолари Марказий Комитетдан чиқиб қолган тақдирда Марказий Комитетнинг состави съезд томонидан сайланган КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидатлар ҳисобидан тўлдирилади.

35. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети съездлар орасидаги даврда партиянинг, маҳаллий партия органларининг бутун фаолиятига раҳбарлик қилади, раҳбар кадрлар танлаш ва жой-жойига қўйишни амалга оширади, марказий давлат ташкилотларининг ва меҳнаткашларнинг жамоат ташкилотларининг ишларини улардаги партия группалари орқали йўналтириб туради, партиянинг турли органлари, муассасалари ва корхоналарини тузади ҳамда уларнинг ишларига раҳбарлик қилади. Ўз контроли остида ишлайдиган марказий газета ва журналларнинг редакцияларини тайинлайди, партия бюджетининг маблағларини тақсимлайди ва унинг ижросини контроль қилади.

Марказий Комитет бошқа партиялар билан алоқаларда КПСС номидан иш кўради.

36. КПСС Марказий Комитети ўз ишч тўғрисида партия ташкилотларини мунтазам равишда хабардор қилиб туради.

37. Марказий Ревизия Комиссияси партиянинг марказий органларида ишларнинг қанчалик тез ва тўғри бажарилаётганлигини, партия Марказий Комитетининг кассасини ва корхоналарини ревизия қилиб туради.

38. КПСС Марказий Комитети олти ойда камида бир марта пленум мажлиси ўтказади. Марказий Комитет аъзолигига кандидатлар Марказий Комитетнинг Пленумларида маслаҳат овози билан қатнашади.

39. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети пленумлар ўртасидаги даврда Марказий Комитетнинг ишларига раҳбарлик қилиш учун Президиум; кундалик ишларга, асосан кадрлар танлаш ва ижронинг текширилишини ташкил этишга раҳбарлик қилиш учун Секретариат сайлайди; КПСС Марказий Комитетининг РСФСР Бюросини тузади.

40. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Марказий Комитет ҳузурида Партия Контроль Комитетини тузади.

Партия Марказий Комитети ҳузуридаги Партия Контроль Комитети:

а) КПСС аъзолари ва аъзолигига кандидатларининг партия интизомига риоя қилишини текшириб туради, партия Программаси ва Уставини, партия ва давлат интизомини бузишда айбдор бўлган коммунистларни, шунингдек партия ахлоқини бузувчиларни жавобгарликка тортади;

б) иттифоқчи республикалар коммунистик партиялари Марказий Комитетларининг, ўлка ва область партия комитетларининг партиядан чиқариш ва партия жазоси бериш ҳақидаги қарорлари устидан берилган шикоят аризаларини кўриб чиқади.

V.

Партиянинг республика, ўлка, область, округ, шаҳар ва район ташкилотлари

41. Республика, ўлка, область, округ, шаҳар, район партия ташкилотлари ва уларнинг комитетлари ўз фаолиятларида КПССнинг Программаси ва Уставига амал қиладилар, республика, ўлка, область, округ, шаҳар ва район доирасида партия сиёсатини амалга оширишга оид барча ишларга раҳбарлик қиладилар, КПСС Марказий Комитети директиваларининг бажарилишини уюштирадилар.

42. Республика, ўлка, область, округ, шаҳар, район партия ташкилотларининг, уларнинг раҳбар органларининг асосий вазифалари қуйидагилардир:

а) омма орасида сиёсий ва ташкилий ишлар олиб бориш, оммани коммунистик қурилиш вазифаларини амалга оширишга, саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини бутун чоралар билан ривожлантиришга, давлат планларини тўла ва ошириб бажаришга сафарбар қилиш; меҳнаткашларнинг моддий фаровонлиги ва маданий савиясини тўхтовсиз ошириб бориш тўғрисида ғамхўрлик қилиш;

б) идеологик ишларни ташкил қилиш, марксизм-ленинизмни пропаганда қилиш, меҳнаткашларнинг коммунистик онглилигини ошириш, маҳаллий матбуот, радио ва телевидениега раҳбарлик қилиш, маданий-оқартув муассасаларининг ишлари устидан контроль қилиш;

в) Советларга, касаба союзларига, комсомолга, кооперацияга ва бошқа жамоат ташкилотларига улардаги партия группалари орқали раҳбарлик қилиш, меҳнаткашларни мазкур ташкилотларнинг ишларига тобора кўпроқ жалб қилиш, социалистик давлатдан тобора коммунистик жамоат ўз-ўзини идора органига ўтишнинг зарур шарти сифатида оммaнинг ташаббуси ва активлигини ошира бориш.

Партия ташкилотлари совет, касаба союз, кооператив ташкилотларининг ва меҳнаткашларнинг бошқа жамоат ташкилотларининг ишларини ўз устларига олмайдилар, партия органларининг функциялари билан бошқа органлар функцияларининг аралаштириб юборилишига, ишда керексиз параллелизмга йўл қўймайдилар;

г) раҳбар кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш, уларни коммунистик ғоявийлик, ҳалоллик ва ростгўйлик руҳида, топширилган иш учун партия ва халқ олдида юксак масъулият ҳис қилиш руҳида тарбиялаш;

д) коммунистларни штатдан ташқари ходимлар сифатида, ижтимоий фаолият тартибида партия ишларини амалга оширишга кенг жалб қилиш;

е) ўз республикаси, ўлкаси, области, округи, шаҳари, райони доирасида партиянинг турли муассаса ва корхоналарини ташкил қилиш, уларнинг фаолиятига раҳбарлик қилиш; ўз ташкилотида партия маблағларини тақсимлаш; ўз ишлари тўғрисида юқори партия органига системали равишда ахборот ва ҳисоб бериб туриш.

ПАРТИЯНИНГ РЕСПУБЛИКА, ЎЛКА ВА ОБЛАСТЬ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ РАҲБАР ОРГАНЛАРИ

43. Область, ўлка, республика партия ташкилотининг юқори органи область, ўлка партия конференцияси ёки иттифоқчи республика компартиясининг съездидир. конференция ёки съездлар ўртасида эса—область комитети, ўлка комитети, иттифоқчи республика компартияси Марказий Комитетидир.

44. Навбатдаги область, ўлка конференцияси ёки иттифоқчи республика компартиясининг навбатдаги съезди область, ўлка комитети, иттифоқчи республика компартиясининг Марказий Комитети томонидан икки йилда бир марта чақирилади. навбатдан ташқари (фавқулодда) конференциялар ёки съездлар эса область, ўлка комитетининг, иттифоқчи республика компартияси Марказий Комитетининг қарори билан ёки область, ўлка, республика партия ташкилотига кирувчи ташкилотлардаги ҳамма аъзоларнинг учдан бир қисминнинг талаби билан чақирилади. Областларга бўлинган иттифоқчи республикалар (Украина, Белоруссия, Қозоғистан, Ўзбекистон) компартияларининг съездлари тўрт йилда бир марта ўтказилиши мумкин.

Область, ўлка конференциясига, иттифоқчи республика компартияси съездига вакиллик нормалари шу область, ўлка партия комитети ва иттифоқчи республика компартияси Марказий Комитети томонидан белгиланади.

Область, ўлка конференцияси, иттифоқчи республика компартиясининг съезди область, ўлка комитетининг, иттифоқчи республика компартияси Марказий Комитетининг, ревизия комиссиясининг ҳисоботларини эшитади. партия, хўжалик ва маданий қурилишга доир, ўзи лозим топган бошқа масалаларни муҳокама қилади, область, ўлка комитетини, иттифоқчи республика компартиясининг Марказий Комитетини, ревизия комиссиясини ва КПСС съездига делегатларни сайлайди.

45. Область, ўлка комитетлари, иттифоқчи республикалар компартияларининг Марказий Комитетлари бюрони, шу жумладан комитет секретарларини сайлайдилар. Секретарларнинг камида беш йиллик партия стажи бўлиши шарт. Комитетларнинг пленумларида партия комиссияларининг раислари, шу комитетларнинг бўлим мудирлари, партия газета ва журналларининг редакторлари ҳам тасдиқланади.

Кундалик масалаларни кўриб бориш ва ижрони текшириш учун область, ўлка партия комитетларида ва иттифоқчи республикалар компартияларининг Марказий Комитетларида секретариатлар тузилиши мумкин.

46. Область, ўлка комитетининг, иттифоқчи республика компартияси Марказий Комитетининг Пленуми камида тўрт ойда бир марта чақирилади.

47. Область, ўлка комитети, иттифоқчи республика компартиясининг Марказий Комитети округ, шаҳар, район партия ташкилотларига раҳбарлик қилади. уларнинг фаолиятини текшириди ва округ, шаҳар ва район партия комитетларининг ҳисоботларини мунтазам суратда эшитиб туради.

Ўлкалар ва иттифоқчи республикалар составига кирувчи автоном республикалар, автоном ва бошқа областларнинг партия ташкилотлари ўлка комитетлари, иттифоқчи республикалар компартияларининг Марказий Комитетлари раҳбарлигида ишлайдилар.

ПАРТИЯНИНГ ОКРУГ, ШАҲАР ВА РАЙОН (ҚИШЛОҚ ВА ШАҲАР РАЙОНЛАРИ) ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ РАҲБАР ОРГАНЛАРИ

48. Округ, шаҳар, район партия ташкилотининг юқори органи, округ, шаҳар, район комитети, камида икки йилда бир марта чақириладиган округ, шаҳар, район партия конференцияси ёки коммунистларнинг умумий йиғилишидир, шунингдек комитетнинг қарори билан ёки тегишли партия ташкилоти ҳисобидаги партия аъзолари умумий сонининг учдан бир қисминнинг талаби билан чақириладиган навбатдан ташқари конференция ёки йиғилишдир.

Округ, шаҳар, район конференцияси (йиғилиши) комитетнинг, ревизия комиссиясининг ҳисоботларини эшитади, партия, хўжалик ва маданий қурилишга доир ўзи лозим топган бошқа масалаларни муҳокама қилади, округ, шаҳар, район комитетини. ревизия комиссиясини ва область, ўлка конференциясига ёки иттифоқчи республика компартияси съездига делегатлар сайлайди.

49. Округ, шаҳар, район комитети бюрони, шу жумладан комитет секретарларини сайлайди, шунингдек комитетнинг бўлим мудирларини, газеталарнинг редакторларини тасдиқлайди. Округ, шаҳар, район комитети секретарларининг партия стажи камида уч йил бўлиши шарт. Комитетларнинг секретарлари область комитети, ўлка комитети, иттифоқчи республика компартиясининг Марказий Комитети томонидан тасдиқланади.

50. Округ, шаҳар, район комитети бошланғич партия ташкилотларини ташкил қилади ва тасдиқлайди. уларнинг фаолиятига раҳбарлик қилади, партия ташкилотларининг иши тўғрисидаги ҳисоботларни мунтазам суратда эшитиб туради, коммунистларнинг ячейка ўтказиб боради.

51. Округ, шаҳар, район комитетининг пленуми камида уч ойда бир марта чақирилади.

52. Округ, шаҳар, район комитети штатсиз инструкторларга эга бўлади. партия ишининг турли масалалари бўйича доимий ёки муваққат комиссиялар тузади ва коммунистларни жамоатчилик асосларида партия комитетининг фаолиятига жалб қилишнинг бошқа формаларидан фойдаланади.

VI.

Бошланғич партия ташкилотлари

53. Партиянинг асоси—бошланғич ташкилотлардир.

Бошланғич партия ташкилотлари партия аъзолари ишлайдиган жойда—заводлар, фабрикалар, совхозлар ва бошқа корхоналарда. колхозларда. Совет Армиясининг қисмларида. муассасаларда. ўқув юртларида ва шу каби жойларда — камида уч партия аъзоси бўлган тақдирда тузилади. Коммунистлар яшайдиган қишлоқ жойларда ва уй бошқармалари қошида ҳам территориал бошланғич партия ташкилотлари тузилиши мумкин.

54. 50 дан ортиқ партия аъзоси ва кандидати бўлган корхоналар, колхозлар, муассасаларда район, шаҳар, округ комитетининг рухсати билан умумий бошланғич партия ташкилоти ичида цехлар, участкалар, фермалар, бригадалар, бўлимлар ва ҳоказолар бўйича партия ташкилотлари тузилиши мумкин.

Цех ва участка партия ташкилотлари ва шу каби бошқа партия ташкилотлар ичида, шунингдек партия аъзолари ва кандидатлари 50 дан кам бўлган бошланғич партия ташкилотлари ичида бригадалар ва ишлаб чиқаришнинг бошқа звенолари бўйича партия группалари тузилиши мумкин.

55. Бошланғич партия ташкилотининг юқори органи—камида ойда бир марта ўтказиладиган партия мажлисидир.

300 дан ортиқ коммунист бўлган йирик партия ташкилотларида умумий партия мажлиси, зарурат туғилишига қараб, партия комитети томонидан белгиланадиган муддатларда ёки бир қанча цех партия ташкилотларининг талаби билан чақирилади.

56. Кундалик ишларни олиб бориш учун бошланғич, цех партия ташкилоти бир йил муддатга бюро сайлайди, унинг миқдори партия мажлиси томонидан белгилаб берилади. Партия аъзоларининг сони 15 дан кам бўлган бошланғич ва цех партия ташкилотларида бюро эмас, балки партия ташкилотининг секретари ва унинг ўринбосари сайланади.

Бошланғич ва цех партия ташкилотлари секретарларининг партия стажи камида бир йил бўлиши шарт.

150 дан кам партия аъзоси бўлган бошланғич партия ташкилотларида, қонда тариқасида, маош олиб ишлайдиган партия ходимлари лавозими белгиланмайди.

57. Партия аъзолари ва кандидатларининг сони 300 дан ортиқ бўлган йирик корхоналар ва муассасаларда, зарур ҳолларда эса ишлаб чиқариш хусусиятларини ва территориал ғарқоқликни ҳисобга олиб туриб, 100 дан ортиқ коммунисти бўлган ташкилотларда ҳам область комитети, ўлка комитети, иттифоқчи республика компартияси Марказий Комитетининг рухсати билан партия комитетлари тузилиши мумкин, бу корхоналар, муассасаларнинг цех партия ташкилотларига бошланғич партия ташкилоти ҳуқуқи берилади.

Колхозларнинг партия ташкилотларида 50 коммунист бўлган ҳолда партия комитетлари тузилиши мумкин.

Партия комитети бир йил муддатга сайланади, унинг составнинг миқдори умумий партия мажлиси, конференция томонидан белгиланади.

58. Бошланғич партия ташкилоти ўз фаолиятида КПСС Программаси ва Уставига амал қилади. У меҳнаткашлар ўртасида бевосита иш олиб боради, уларни Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг теварагига жипслаштиради. оммани партия сиёсатини амалга оширишга, коммунизм қуриш учун курашга сафарбар қилади.

Бошланғич партия ташкилоти:

а) КПССга янги аъзолар қабул қилади;

б) коммунистларни партия ишига садоқат, қатъий ғоявий эътиқод, коммунистик ахлоқ руҳида тарбиялайди;

в) коммунистларнинг марксча-ленинча назарияни коммунистик қурилишнинг практикаси билан мустаҳкам боғлаб ўрганишини ташкил қилади, марксизм-ленинизмни ревизионистларча бузиш йўлида қилинган ҳар қандай уринишларга ва унинг догматик тарзда изоҳланишига қарши курашади;

г) коммунистларнинг меҳнатдаги, корхонанинг, колхознинг, муассасанинг, ўқув юртининг ва шу сингариларнинг ижтимоий-сиёсий ва хўжалик ҳаётидаги авангардлик ролини ошириш тўғрисида ғамхўрлик қилади;

д) коммунистик қурилишнинг назбатдаги вазифаларни ҳал қилишда меҳнаткашларнинг ташкилотчиси бўлиб майдонга чиқади. давлат планлари ва мажбуриятларини бажариш учун олиб бориладиган социалистик мусобақага бошчилик қилади. корхоналар ва колхозларнинг ички резервларини аниқлаш ва улардан яхши фойдаланишга, фан, техника ва илғорлар тажрибасини ишлаб чиқаришга кенг жорий қилишга оммани сафарбар қилади, меҳнат интизомини мустаҳкамлашга. меҳнат унумдорлигини тўхтовсиз ошириб боришга, маҳсулот сифатини яхшилашга ҳаракат қилади, корхоналарда, совхозларда ва колхозларда жамоат бойлигини сақлаш ва кўпайтириш тўғрисида ғамхўрлик қилади;

е) оммавий агитация ва пропаганда ишини олиб боради, оммани коммунизм руҳида тарбиялайди. давлат ва жамоат ишларини бошқариш малакасини ҳосил қилишда меҳнаткашларга ёрдам беради;

ж) танқид ва ўз-ўзини танқидни кенг авж олдириш асосида бюрократизм, маҳаллийчилик кўринишларига қарши. давлат интизомини бузишга қарши кураш олиб боради, давлатни алдаш учун бўлган уринишларга барҳам беради, корхоналар, колхозлар ва муассасалардаги бўшангликкка, хўжасизликка ва исрофгарчиликка карши чоралар кўради;

з) округ комитетининг. шаҳар комитетининг. район комитетининг бутун фаолиятида унга ёрдам беради ва ўз иши тўғрисида унга ҳисоб бериб туради.

Партия ташкилоти ҳар бир коммунистнинг ўзининг бутун ҳаётида КПСС Программасида баён қилинган қуйидаги ахлоқ принципларига риоя қилишига ва уларни меҳнаткашлар онгига сингдиришга ҳаракат қилиши лозим:

— коммунизм ишига садоқат социалистик Ватанга, социализм мамлакатларига муҳаббат;

— жамият бахт-саодати йўлида ҳалол меҳнат қилиш: ишламаган — тишламайди:

— жамият бойлигини сақлаш ва кўпайтириш тўғрисида ҳар бир кишининг ғамхўрлик қилиши;

— ижтимоий бурчни яхши англаш, жамият манфаатларини бузишга асло йўл қўймаслик;

— коллективизм ва ўртоқларча ўзаро ёрдам: бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун;

— кишилар ўртасида инсонпарварлик муносабатлари ва ўзаро ҳурмат: киши кишига дўст, ўртоқ ва биродар;

— жамият ҳаётида ва шахсий ҳаётда ҳалоллик ва ростгўйлик, ахлоқий софлик, оддийлик ва камтарлик;

— оилада ўзаро бир-бирини ҳурмат қилиш, болалар тарбияси тўғрисида ғамхўрлик қилиш;

— адолатсизликка, текинхўрликка, виждонсизликка, мансабпарастликка муросасизлик;

— СССРдаги барча халқларнинг дўстлиги ва қардошлиги, миллий ва ирқий адоватларга асло йўл қўймаслик;

— коммунизмнинг, тинчлик ва халқлар озодлиги ишининг душманларига муросасизлик;

— ҳамма мамлакат меҳнаткашлари билан, ҳамма халқлар билан қардошларча бирдамлик.

59. Ишлаб чиқариш ва савдо корхоналарининг, совхозларнинг, колхозларнинг, шунингдек, ишлаб чиқариш билан бевосита боғлиқ бўлган проектлаш ташкилотларининг, конструкторлик бюроларининг, илмий-тадқиқот институтларининг бошланғич партия ташкилотлари маъмурият фаолиятини контроль қилиш ҳуқуқидан фойдаланадилар.

Министрликларнинг, давлат комитетларининг, халқ хўжалик кенгашларининг ҳамда бошқа марказий ва маҳаллий совет, хўжалик муассаса ва бошқармаларининг маъмурият фаолиятини контроль қилиш функцияларидан фойдаланмайдиган партия ташкилотлари аппарат ишини такомиллаштиришга, ходимларни топширилган иш учун юксак масъулият сезиш руҳида тарбиялашга актив таъсир қилишлари, давлат интизомини мустаҳкамлаш, аҳолига хизмат кўрсатишни яхшилаш тадбирларини кўришлари, бюрократизм ва сансалорликка қарши кескин кураш олиб боришлари, муассасалар ишидаги, шунингдек айрим ходимлар ишидаги камчиликлар тўғрисида. уларнинг эгаллаб турган вазифаларидан қатъи назар, ўз вақтида тегишли партия органларини хабардор қилиб туришлари лозим.

VII.

Партия ва комсомол

60. Ёшларнинг ташаббускор жамоат ташкилоти бўлган Бутуниттифоқ Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзи партиянинг актив ёрдамчиси ва резервидир. Комсомол ёшларни коммунизм руҳида тарбиялашда, уларни янги жамиятни амалда қуришга жалб этишда, коммунизм даврида яшайдиган, ишлайдиган ва жамоат ишларини бошқарадиган ҳар томонлама етук кишилар авлодини етиштиришда партияга ёрдам беради.

61. Комсомол ташкилотлари корхона, колхоз, муассаса ишига оид масалаларни муҳокама қилишда ва уларни тегишли партия ташкилотлари олдига кўйишда кенг ташаббус кўрсатиш ҳуқуқидан фойдаланадилар. Улар амалда коммунистик қурилишнинг ҳамма соҳаларида. айниқса бошланғич партия ташкилотлари бўлмаган жойларда партия директиваларини турмушга актив татбиқ қилувчилар бўлишлари лозим.

62. ВЛКСМ ўз ишини Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг раҳбарлиги остида олиб боради. ВЛКСМ маҳаллий ташкилотларининг иши тегишли республика, ўлка, область, округ, шаҳар ва район партия ташкилотлари томонидан йўналтириб ва контроль қилиб турилади.

Маҳаллий партия органлари ва бошланғич партия ташкилотлари ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишида комсомол ташкилотларига таянадилар. уларнинг фойдали ташаббусларини қўллаб-қувватлайдилар ва ёндилар.

63. Партия аъзоси ёки партия аъзолигига кандидат бўлган ВЛКСМ аъзолари, агар улар комсомол ташкилотларида раҳбар вазифаларда ишламасалар. партияга кирган пайтларидан бошлаб комсомолдан чиқиб қоладилар.

VIII.

Совет Армиясидаги партия ташкилотлари

64. Совет Армиясининг партия ташкилотлари ўз фаолиятида КПСС Программаси ва Уставига амал қиладилар ҳамда Марказий Комитет томонидан тасдиқланадиган инструкциялар асосида ишлайдилар.

Совет Армиясининг партия ташкилотлари Қуролли Кучларда партия сиёсатини амалга оширишни таъминлайдилар, уларнинг шахсий составини Коммунистик партия теварагига жипслаштирадилар, жангчиларни марксизм-ленинизм идеялари руҳида социалистик Ватанга чексиз садоқат руҳида тарбиялайдилар. армия билан халқнинг бирлигини мустаҳкамлашга актив ёрдам берадилар. ҳарбий интизомни мустаҳкамлаш тўғрисида ғамхўрлик қиладилар. шахсий составни жанговар ва сиёсий тайёргарлик вазифаларини бажаришга. янги техника ва қурол-яроғларни эгаллашга, ўз ҳарбий бурчини. қўмондонликнинг буйруқ ва фармойишларини беноқсон бажаришга сафарбар қиладилар.

65. Қуролли Кучлардаги партия ишига раҳбарлик КПСС Марказий Комитети томонидан КПСС Марказий Комитетининг бўлими ҳуқуқида ишлайдиган Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти Бош сиёсий бошқармаси орқали амалга оширилади.

Округ ва флотлар сиёсий бошқармаларининг бошлиқлари, армиялар сиёсий бўлимларининг бошлиқлари беш йиллик партия стажига, қўшилмалар сиёсий бўлимларининг бошлиқлари эса уч йиллик партия стажига эга бўлишлари шарт.

66. Совет Армиясининг партия ташкилотлари ва сиёсий органлари маҳаллий партия комитетлари билан мустаҳкам алоқада бўладилар. уларни ҳарбий қисмлардаги сиёсий иш тўғрисида мунтазам суратда хабардор қилиб турадилар. Ҳарбий партия ташкилотларининг секретарлари ва сиёсий органларнинг раҳбарлари маҳаллий партия комитетларининг ишида иштирок қиладилар.

IX.

Партия ташкилотларидан бошқа ташкилотлардаги партия группалари

67. Совет, касаба союз, кооператив ташкилотлари ва меҳнаткашларнинг бошқа оммавий ташкилотлари томонидан чақириладиган съездларда, конференцияларда, кенгашларда, шунингдек бу ташкилотларнинг сайланиб қўйиладиган органларида, партия аъзолари уч кишидан кам бўлмаса. партия группалари ташкил этилади. Бу группаларнинг вазифаси — партиясизлар ўртасида партия таъсирини ҳар тарафлама кучайтириш ва партия сиёсатини ўтказишдан, партия ва давлат интизомини мустаҳкамлашдан, бюрократизмга қарши кураш олиб боришдан, партия ва совет директиваларининг бажарилишини текширишдан иборатдир.

68. Партия группалари тегишли партия органларига: Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига, иттифоқчи республика компартиясининг Марказий Комитетига, ўлка, область, округ, шаҳар, район партия комитетига бўйсунадидар.

Партия группалари барча масалаларда раҳбар партия органларининг қарорларига қатъий ва оғишмай амал қилишлари лозим.

X.

Партиянинг пул маблағлари

69. Партиянинг ва унинг ташкилотларининг пул маблағлари аъзолик взносларидан, партия корхоналаридан келадиган даромадлардан ва бошқа тушумлардан иборат бўлади.

70. Партия аъзолари ва кандидатлари учун ойлик аъзолик взнослари қуйидаги миқдорда белгиланади:

ойлик иш ҳақи:

50 сўмгача бўлганлар — 10 тийин тўлайдилар

51 сўмдан 100 сўмгача бўлганлар ойлик иш ҳақининг 0,5 процентини

101 сўмдан 150 сўмгача » » 1,0 процентини

151 сўмдан 200 сўмгача » » 1,5 процентини

201 сўмдан 300 сўмгача » » 2,0 процентини

300 сўмдан ортиқ » » » 3,0 процентини тўлайдилар.

71. Партия аъзолигига кандидатликка кириш вақтида кириш взноси ойлик иш ҳақининг икки процента миқдорида олинади.

ПАРТИЯ ХАЛҚ УЧУН ЯШАЙДИ, ХАЛҚҚА ХИЗМАТ ҚИЛИШНИ ЎЗ ФАОЛИЯТИНИНГ МАЪНОСИ ДЕБ БИЛАДИ

Партия: халқ — тарихни яратувчидир, коммунизм қуриш — халқ ишидир, унинг куч-ғайрати,ақл-идроки самарасидир, деган марксча-ленинча қоидага асосланади. Коммунизм ғалабаси кишиларга боғлиқ. Коммунизм ҳам кишилар учун қурилади. Ҳар бир совет кишиси ўз меҳнати билан коммунизм тантанасини яқинлаштиради. Коммунистик қурилиш муваффақиятлари ҳаммага мўл-кўлчилик ва қувноқ турмуш бағишлайди. Совет Ватанининг куч-қудратини, шон-шарафи ва шуҳратини янада юқори кўтаради.

(КПСС Программаси проектидан).

Суратда: Чирчиқдаги «Ўзбекхиммаш» заводи электро цехи ишчилари КПСС Программаси проекти билан танишмоқдалар.
О. Левак фотоси.

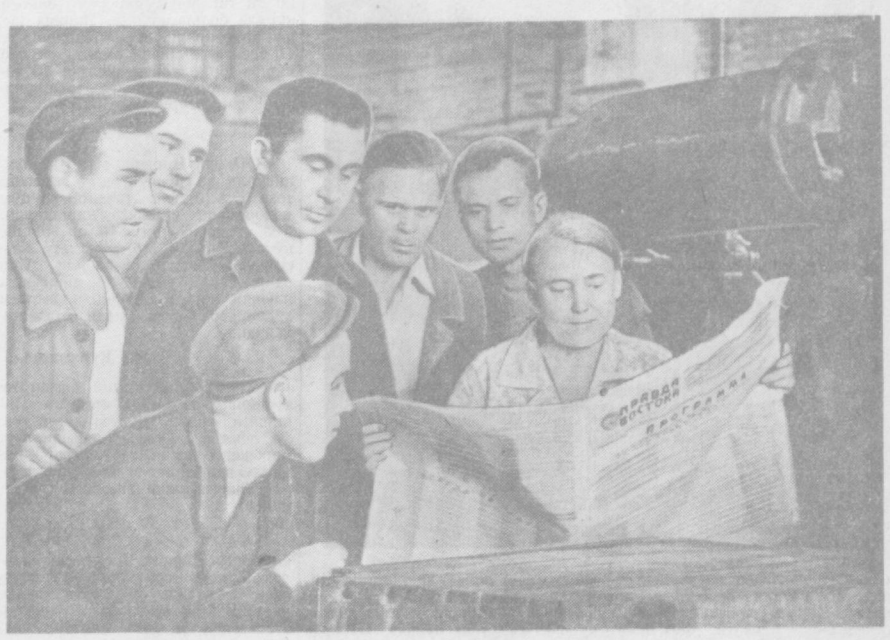

Н. С. ХРУШЧЕВНИНГ ЖАНИО КУАДРОСГА МАКТУБИ

2 августда Бразилия президенти Жанио Куадрос жаҳонда биринчи космонавт майор Ю. А. Гагаринни қабул қилди. Суҳбат вақтида Гагарин президентга Н. С. Хрушчевнинг мактубини топширди. Мактубда, жумладан, бундай дейилади:

Биз биринчи космонавт Юрий Гагаринни сизнинг мамлакатингизга тинчлик вакили сифатида юбордик. У совет кишиларининг Бразилия халқи билан, ер юзидаги барча кишилар билан тинчлик ва дўстликда яшашдан иборат самимий туйғуларини сизга изҳор қилади.

Мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатлар Совет Иттифоқи ва Бразилия халқларининг манфаатлари йўлида бундан буён ҳам мустаҳкамлана беради, деб ишонч билдиришни истайман. (ТАСС).

ЯХШИ НИЯТ ВА ҲАМЖИҲАТЛИК ВАЗИЯТИДА

МОСКВА, 3 август. (ТАСС). Бугун Кремлда СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев билан Италия Республикаси Министрлар Совети Раиси Аминторе Фанфани ўртасида музокаралар давом этди.

Музокаралар давомида Совет Иттифоқи ва Италия Республикаси ҳукуматларини қизиқтираётган масалалар юзасидан кенг фикр олишилди.

Музокаралар яхши ният ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди.

Тушдан кейин Италия Республикаси Министрлар Совети Раиси А. Фанфани зиёфат берди. Зиёфатда совет томонидан Ф. Р. Козлов, А. И. Микоян, Н. С. Хрушчев ўртоқлар ва бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

Зиёфат вақтида А. Фанфани ва Н. С. Хрушчев нутқ сўзладилар.

3 августда Италия Республикаси Министрлар Советининг Раиси А. Фанфани Кремлда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев ҳузурида бўлди.

Шундан кейин Италия бош министри А. Фанфани, ташқи ишлар министри А. Сенъи ва Италия делегациясининг бошқа аъзолари Москва давлат университетига бордилар ва СССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасини тамоша қилдилар.

Пойтахт ёшлари форум қарорларини қўллаб-қувватламоқдалар

МОСКВА, 3 август. (ТАСС). Пойтахтнинг йигит ва қизлари ёшларнинг жаҳон форуми ишини зўр эътибор билан кузатиб турдилар. Москвалик ёшлар клубларда ва Маданият уйларида, корхоналарда меҳмонларни самимий кутиб олдилар. Бугун янги учрашув бўлди. Бу сафарги учрашув В. И. Ленин номидаги Марказий стадионнинг Спорт саройида ўтказилди.

Спорт саройининг партери ва минбарларига 12 минг киши жойлашди. Залда — форум эмблемаси. Қизил алвонга: «Жаҳоннинг ёш авлоди! Тинчлик учун курашда бирлашайлик» деб ёзилган.

Залдагиларнинг қарсаклари остида делегацияларнинг раҳбарлари, ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретарлари ва бюро аъзолари, жамоат ташкилотларининг вакиллари президиумга чиқадилар. Л. И. Брежнев, Ф. Р. Козлов, А. И. Микоян, Н. С. Хрушчев президиумдан ўрин оладилар. Митинг қатнашчилари Коммунистик партия ва Совет ҳукумати раҳбарини қизғин овоция билан кутиб олдилар.

Москва ёшларининг митингини ВЛКСМ Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари Юрий Машин очади.

— Қадрдон Никита Сергеевич Хрушчев бошчилигида Коммунистик партия ва Совет ҳукумати раҳбарларининг митингимизга меҳмон бўлиб келганларига беҳад хурсандмиз, — дейди Юрий Машин.

СССР Ёшлар ташкилотлари комитетининг раиси Петр Решетов форумнинг якунлари тўғрисида, унинг ёшлар ўртасидаги дўстона алоқаларни мустаҳкамлаш ишидаги аҳамияти тўғрисида гапиради.

У, форум қатнашчилари ўз мажлисларида ҳозирги замоннинг асосий проблемалари юзасидан ҳамжиҳатликка эришдилар, тинчлик, тинч-тотув яшаш учун, тараққиёт учун курашда ёшларнинг тутган ўрнини белгиладилар, деб таъкидлади.

— Бизнинг форумимиз, — деб давом қилди совет ёшларининг вакили, — бизнинг авлодимизни тўё «ўнгланмас» авлод, деган даъволарни чиппакка чиқарди. Ҳозирги авлод — мардонавор ва актив курашчилар авлоди, ўз мамлакатларининг шон-шуҳрати, озодлиги ва мустақиллиги учун қаҳрамонона курашаётган ўз халқларининг оташин ватанпарварлари авлодидир.

Жаҳон ёшлар форумининг ҳамма қатнашчилари ёш авлоднинг улкан дўсти Никита Сергеевич Хрушчевнинг табригини тўлқинланиб ва зўр хурсандлик билан кутиб олдилар. Унинг табригида ҳозирги ёш авлодга астойдил бовар, унга зўр ишонч ва ҳурмат сўзлари янгради.

СПОРТ САРОЙИДА МИТИНГ

<>

Нотиқ Совет Иттифоқининг миллион-миллион йигит ва қизлари номидан форум қатнашчиларини, ҳамма қитъалардаги ёшларнинг вакилларини форумнинг муваффақиятли тугалланганлиги билан табриклайди ҳамда уларга тинчлик йўлидаги ва ҳозирги ёш авлоднинг бахт-саодати йўлидаги олижаноб фаолиятларида муваффақиятлар тилайди.

«Мосстрой» 3-трестининг бинокор-монтажчилар бригадаси бошлиғи, Совет делегацияси аъзоси Геннадий Масленниковга сўз берилади. У ўз нутқида Москвадаги ажойиб учрашувнинг ҳар бир қатнашчиси фикрини яхши ифодалаб берди.

— Менинг касбим қурувчи, — деди Геннадий Масленников. — Менинг фикримча, форумнинг ҳамма делегатларини қурувчи дейиш мумкин. Чунки ҳар бир докладдан, ҳар бир суҳбатдан, ҳар бир янги танишувдан дўстлик кўприклари қурилди. Ёшлар ана шу кўприкларда дадил қадам ташлаб, ҳамжиҳатлик сари боришлари лозим. Форум делегатлари ўртасидаги барча дўстлик алоқалари жаҳондаги ҳамма халқларнинг мустаҳкам дўстлигига айлансин. Шундай бўлганда бу дўстлик уруғи тарафдорларининг ҳамма кирдикорларига абадий чек қўяди. Дўстлик ҳамма халқларга тинч, яшнаётган ҳаёт таъминлаб бериш лозим.

Сўнгра у, КПСС Программасининг проекти ёшлар олдида халқ бахт-саодати йўлидаги яратувчилик меҳнати учун янада кенг имкониятлар очиб беради, дейди.

Н. К. Крупская номидаги Москва область педагогика институтининг студенти Валентина Белякова Москва студентлари ва барча ўқувчилари номидан меҳмонларга табрик сўзлари билан мурожаат қилади.

Совет ёшларининг вакиллари форум идеяларини пойтахтнинг йигит ва қизлари қизғин қўллаб-қувватлаганликлари тўғрисида ҳамда бу форум қатнашчиларининг бутун дунё ёшларига қарата қабул қилинган мактубда баён этилган тилаклари маъқуллаб кутиб олинганлиги ва амалга оширилажаги ҳақида гапирдилар.

Митинг қатнашчилари меҳмонлардан Африка демократик ёшлар бирлашмаси вакили, форум президиуми аъзоси Бангура Канфорининг (Гвинея) сўзини самимий кутиб олдилар.

Бангура Канфори бундай учрашувни ўтказишда дадиллик ва зийраклик билан ташаббус кўрсатган Совет Иттифоқи ёшларига юксак баҳо берди.

— Азиз дўстлар, ўртоқлар, Совет Иттифоқининг йигит ва қизлари!— дейди Бангура Канфори. — Тинчлик ва демократия кучлари кун сайин кўпаймоқда ва ўсмоқда. Сизлар бу улуғ курашнинг олдинги сафида бормоқдасиз ва бутун дунё ёшлари сизнинг томонингизда.

Митинг ёниқ деб эълон қилинади. Духовой оркестр демократик ёшлар гимнини ижро этади ва залдаги ҳамма даъват этувчи бу ажойиб қўшиқни баланд руҳ билан куйлайди. Трибуналардаги қизлар гул ва рўмолчаларини кўтариб силкитадилар. «Форум делегатларига салом!» деб ёзилган алвон баланд кўтарилади.

Йигит ва қизлар Н. С. Хрушчев олдига борадилар ва унга гулдасталар тақдим этадилар. Залда яна гулдурос қарсаклар бошланади.

Форум қатнашчилари билан москвалик йигит ва қизларнинг бу ажойиб учрашуви ёшларнинг урушга қарши курашга, тараққиёт йўлида ва ҳамма учун яхши ҳаёт йўлида кураш олиб боришга бутун кучларини сарф қилишга қатъий қарор қилганликларини кўрсатувчи ёрқин далил бўлди.

ЭЛ-ЮРТНИНГ САЛОМАТЛИГИ ЙЎЛИДА

Аҳолига медицина хизмати кўрсатиш, инсон саломатлиги йўлида хизмат қилиш нақадар шарафли вазифа!

Партиямиз янги Программасининг проектида худди шу шиор бор. Ҳамма нарса инсон учун, кишилар саодати учун, унинг соғлом ва бахтиёр бўлиши учун. Проектнинг ҳар бир жумласи билан танишар экансиз, унда ана шу фикрларни яққол англайсиз. Проектда яқин йиллар ичида аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш учун жуда зарур бўлган даволаш санаторийлари, пансионатларни кўплаб қуриш, бунда кишиларни бепул даволаш ҳақидаги хушхабарлар айниқса биз медикларни жуда қувонтирди, кучимизга-куч, ғайратимизга-ғайрат қўшди. Жумладан, бизнинг «тез ёрдам» станциямизда шаҳар аҳолисига тез медицина ёрдами кўрсатишни янада яхшилаш чоралари кўрилмоқда. Аввалларги «тез ёрдам» машиналари фақат станцияда бўлиб, бу аҳолига тез медицина ёрдами кўрсатишда анча ноқулайлик туғдирарди. Энди эса шаҳардаги кўпчилик поликлиника, касалхоналар ҳузурида тез ёрдам пунктлари ишлаб турибди.

Келгусида шаҳар ва қишлоқлардаги ҳар бир медпункт, медсанчасть, поликлиника ва касалхоналарнинг ўз «тез ёрдам» енгил автомашинаси бўлади. Аҳолига медицина хизмати кўрсатиш янада яхшиланади.

Ф. КОМИЛОВ,
Тошкент «тез ёрдам» станциясининг директори.

БИЗ БАХТИЁРМИЗ

Партиямизнинг Программа проекти эълон қилингандан кейин уни газеталарда ўқидик, радиоларга ихлос билан қулоқ солиб эшитдик. Бу ҳужжат бизнинг орзу ва умидларимизнинг ўзгинаси. Бизнинг бахтли келажагимиз — коммунизм ҳозир ҳаёл эмас, чин ҳақиқатга айланиб қолди.

КПССнинг XXII съездида мана шу улуғвор Программа муҳокама қилинади. Биз бахтли ҳаётга олиб бораётган улуғ партиямизнинг XXII съезди шарафига бошланиб кетган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, бу йил 100 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил етиштириш учун астойдил курашмоқдамиз. Энди биз партиямизнинг мана шу улуғ Программаси қабул этиладиган съездни пахта етиштириш планини тўла бажариш билан кутиб олиш учун тайёрлик ишларини қизитиб юбордик. Биз шундай кунларга етганимиз учун бахтиёрмиз.

М. САФАРОВ,
1-«Далварзин» совхозининг 3-бўлим бригада бошлиғи.

Кувончимиз чексиз

Бригадамиз пахтакорлари жонажон Коммунистик партиямиз Программаси проектини зўр меҳнат кўтаринкилиги билан кутиб олдилар.

Колхозчиларимиз Программа проектининг қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга бағишланган бобини, айниқса, қизиқиш билан ўрганаётирлар. Агитатор Отакиши Хусановнинг иши ҳар қачонгидан қизғин. У, буюк ҳужжатдаги ҳар бир сўзни колхозчилар қалбига етказишга уринмоқда.

«Колхоз — деҳқонлар учун коммунизм мактабидир» дейилади проектда. Бу — ажойиб гап. Ҳақиқатан ҳам коллектив хўжалик деҳқонларни коммунизм руҳида тарбияламоқда.

Шу кунларда бригадамиз аъзолари Коммунистик партиямиз ғамхўрлигига жавобан ғўза парваришини янада кучайтириб юбордилар. Бу йил 185 гектар майдонинг ҳар гектаридан она-Ватанга 35 центнердан «оқ олтин» етказиб бериш мажбуриятини олганмиз. Бу, ўтган йиллига нисбатан гектар бошига 3 центнердан кўп демакдир.

Колхозчиларимизнинг ғайрати зўр. Улар мўлжалдаги ҳосилни етиштириш йўлида барча агротехника тадбирларини сифатли амалга ошираётирлар. Шу кунгача ҳамма майдонда биринчи чеканкани тугатдик. Моҳир механизаторлар — Эргаш Донийёров, Тўлаган Тожиев ва Тошпўлат Норматов ўртоқлар ҳар туп ғўзани авайлаб парвариш қилмоқдалар.

Меҳр билан парвариш қилинаётган ғўзаларимиз шу кунларда 6—7 таван бўлиқ кўсагини кўз-кўз қиляпти.

Колхозчиларимиз меҳнат кўтаринкилиги билан ишлаб, КПСС XXII съезди очиладиган кунгача йиллик пахта тайёрлаш планини бажариш мажбуриятини олдилар. Уларнинг аҳди қатъий.

Зиё РИЗАЕВ,
Янгийўл районидаги Сталин номли колхознинг бригада бошлиғи.

ФАРЗАНД БАХТИ—ОНА ҚУВОНЧИ

Онахон опа Замира қизига мактаб формаси тикаётган эди. Замира бу йил биринчи йил ўқишга бориши. У тикув машинаси ёнидан жилмай, кўйлаги, фартуги битишини кутаяпти. Шу пайт радио тинглаб ўтирган Онахон опанинг каттароқ қизи Саодат:

— Эшитдингизми, ойи, энди мактаб ўқувчиларининг кийими ҳам, ўқув қуроллари ҳам белул бўлар экан. Энди форма ҳам тикиб ўтирмайсиз, — деди.

— Вой, тилингдан айланай, қизим, қачон эмиш?

— Яқин йиллар ичида деяпти.

— Ростданми, демак, Шавкат, Ойпарчин (унинг кенжа болалари) катта бўлиб, ўқишга боришгунча шунақа бўлар экан-да. Қарагин, қандай яхши-я, — деди она, қувониб.

— Кейин мактаб-интернатлар ҳам бепул бўлар экан, боғча, яслилар ҳам кўпаяр экан, қўшиб қўйди қизи.

— Қизим, буларни қаёқдан билдинг? — сўради она.

— Ахир радиода гапираяпти-ку, — жавоб қилди Саодат.

— Ҳа, ойижон радиода Коммунистик партия Программасининг проектини эшиттираяпти. Яқин йигирма йил ичида элимиз юртимиз янада фаровон бўлади. Мен газетадан ўқидим. Мана эшитинг-а. Сизга «Оиланинг турмуш шароитларини ва хотин-қизларнинг аҳволини яхшилаш, болаларни ва меҳнатга лаёқатсиз кишиларни жамият ҳисобидан боқиш» деган қисмини ўқиб берай, — газетани ўқий кетди Онахон опанинг катта қизи Раъно.

Диққат билан қулоқ солиб турган она ҳаяжонланиб деярди:

— Чинакам бахтли замонда яшаяпмиз, болаларим. Энди сизлар биз кўрган қийинчиликларни кўрмайсиз. Эркин ўсасиз. Сизларнинг бахтингиз — менинг қувончим. Ҳар қайсингизнинг йўлингиз ёрқин. Ҳам билим оласиз, ҳам ҳунар ўрганасизлар. Орзум ҳам шул эди. Ҳукуматимиздан айланай!

Онахон опанинг хурсандчилигининг чеки йўқ эди. У ҳатто «Болаларим бахтли, невараларим эса булардан ҳам яйраб ўсишар экан» деган фикрни дилидан ўтказди-ю, мамнун жилмайиб қўйди. Бу камтарин, оддий совет аёли 9 болаянг онаси. Унинг катта ўғли Марат ТошГУ студенти, Раъно эса агроном бўлмоқчи. У Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг ўрмончилик факультетида 4-курсда ўқийди. Кичиклари эса мактабда таълим олишмоқда.

Бу оила Октябрь районидаги Оқилон маҳалласида яшайди. Коммунизм қуриш йўлидаги барча йўл-йўриқларни равон кўрсатиб берган партиямиз Программаси проекти Иттифоқимиздаги ҳамма оилалар қатори Ражабовлар оиласига ҳам катта қувонч келтирди.

Ф. УСМОНОВА.

УЛУҒВОР ВА РАВШАН ЙЎЛ

Ўзбекистон пойтахти меҳнаткашлари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Программасининг проектини қизғин ўрганмоқдалар. Бу тарихий ҳужжат ҳамманинг ғайратига-ғайрат қўшмоқда, ҳаммага янги илҳом бахш этмоқда.

— Жонажон партиямиз айтган сўзларни ўқиганингда, завқинг ошиб кетади, — дейди Тошкент тўқимачилик комбинатининг машҳур ип йигирувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Марҳамат Йўлдошева. — Совет Иттифоқи халқлари олдида, бутун инсоният олдида нақадар улуғвор истиқболлар очилади! Ҳаммадан энг муҳими — порлоқ ва қувончли келажагимизга мўлжалланган ишларнинг конкрет плани тузиб берилди. Бу план албатта бажарилади. Бугунги муваффақиятларимиз ва ғалабаларимиз — бунинг далилидир.

Ҳозирги вақтда ҳар биримиз коммунизм қуришни жадаллаштирмоқ учун куч ва қобилиятимизга яраша нималар қила олишимиз ва қилишимиз кераклиги ҳақида ўйлаяпмиз. Биз, ўзбек тўқувчилари халқ учун чиройли ва пишиқ тазламалар ишлаб чиқариш суръатини кун сайин оширмоқдамиз, ўзимизда ва ўртоқларимизда коммунистик жамият аъзоси бўладиган келажак кишисининг фазилатларини вояга етказишга тинмай интилмоқдамиз.

Биз коммунизмнинг улуғвор биносига бутун халқ билан биргаликда пойдевор қурдик, коммунизм чўққиларини ҳаммамиз бир ёқадан бош чиқариб штурм қиламиз. Бизнинг йўлимиз тўғри, равшан ва аниқ, бу — жонажон Коммунистик партиямизнинг янги Программасидир! (ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ ЖАНГОВАР ВАЗИФАСИ

Мамлакатимизда коммунистик жамият барпо этишнинг амалий йўлларини белгилаб берган КПСС Программа проекти коммунизм қураётган ижодкор халқимизнинг ижодий ғайрат ва ташаббусини янада зўр куч билан тўлқинлантириб юборди. Замонамиз қомуси, Коммунистик партиянинг доно раҳбарлиги натижасида республикамиз, областимиз эришган ажойиб ютуқлар ҳақида кенгроқ тўхталмоқ зарур.

КПСС Марказий Комитети янги Программа проектини бутун партия ташкилотлари, барча меҳнаткашлар муҳокамасига қиш вақтида совет халқининг, бутун халқаро ишчилар ҳаракатининг шу вақтга қадар олиб борган кураши тажрибаларига таянди. Шунингдек, янги Программа проектини ишлаб чиқиш вақтида партиямиз XX—XXI съездларининг, КПСС Марказий Комитети Пленумларининг тарихий қарорлари, партиямизнинг мамлакатимизда коммунизм қурилиши соҳасида тўплаган бой тажрибаси жуда катта аҳамиятга эга бўлди.

Мамлакатимиз шу кунларда зўр сиёсий ва меҳнат кўтаринкилиги билан яшамоқда. Партиямизнинг янги Программа проекти муносабати билан вужудга келган сиёсий кўтаринкилик ишчилар, колхозчилар, шонли интеллигенциямизнинг ижодий кучларини янги меҳнат зафарларига тўлқинлантириб юборди. Шунинг учун ҳам партия ташкилотлари олдида ана шу юксак ватанпарварлик ҳаракатига бошчилик қилиш, партиямиз Программаси проектини кенг тушунтириб беришдек шарафли вазифа турибди. Ҳамма жойда: завод, фабрика ва қурилишларда, колхоз, совхоз ва РТСларда, институт, илмий ва маданий муассасаларда янги Программа проектини ўқиш ва тушунтириш ишлари олиб борилаяпти. Шаҳар, район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари энг яхши лекторларни, пропагандистларни, олий ўқув юртларининг профессор—ўқитувчиларини бу ишга жалб этмоқдари зарур. Раҳбар партия, совет ва хўжалик ходимлари жойларга чиқиб, колхозчилар, совхоз ишчилари, механизаторлар ўртасида Программанинг аҳамиятини, мазмунини кенг тушунтириб бермоқлари керак. Лекция, суҳбат вақтида ленинча миллий сиёсат туфайли, Коммунистик партиянинг доно раҳбарлиги натижасида республикамиз, областимиз эришган ажойиб ютуқлар ҳақида кенгроқ тўхталмоқ зарур.

Партиямизнинг биринчи Программаси Октябрь революцияси ғалабаси йўлини, иккинчи программаси мамлакатимизда социализм ғалабаси ва узил-кесил ғалабаси йўлини ёритиб берди. Ниҳоят партиямизнинг янги учинчи Программаси коммунизм йўлини машъалдек ёритмоқда.

Бизнинг бутун партиямиз, барча совет халқи Программа проекти билан танишмоқда, уни қунт билан ўрганяпти. Бутун дунё жамоатчилигининг эътибори замонамизнинг бу ажойиб ҳужжатига қаратилган. Унда инсониятнинг эзгу орзуси — янги дунёнинг, коммунизм дунёсининг нурафшон, ғўзал манзараси ойнадек равшан ифодаланган.

Янги Программа проектида капитализмдан коммунизмга ўтиш қонуниятлари, коммунистик жамиятнинг моддий-техника воситаларини вужудга келтириш, давлат қурилиши ва социалистик демократияни янада ривожлантириш, совет кишиларини коммунистик руҳда тарбиялаш, фан ва маданиятнинг ривожланиши, Совет Иттифоқининг барча социалистик мамлакатлар билан ҳамкорлиги масалалари равшан кўрсатиб берилган. Жамиятимизнинг асосий раҳбар ва етакчи кучи — Коммунистик партиянинг роли тобора ошиб бораётганлиги алоҳида қайд қилинган.

Коммунистик партия ва унинг ленинчи Марказий Комитети янги Программани ишлаб чиқиш, партия ташкилотларини, барча меҳнаткашларни ва ёшларни ҳаётимизнинг ҳамма соҳаларини ривожлантиришнинг ҳозирги даврдаги сиёсатининг ифодаловчи манифести, ҳаётимиз ойнаси бўлган КПСС Программа проекти олға томон ривожланишимиз истиқболларини йўлчи юлдуздек ёритиб турибди.

«Программа бўлмаса, — деб ёзган эди В. И. Ленин,— воқеаларнинг барча ва ҳар қандай ўзгаришларига қарамай доимо ўз йўлидан боришга қодир бўлган бир қадар яхлит сиёсий организм бўлган партиянинг бўлиши мумкин эмас».

Партиямизнинг биринчи Программаси Октябрь революцияси ғалабаси йўлини, иккинчи программаси мамлакатимизда социализм ғалабаси ва узил-кесил ғалабаси йўлини ёритиб берди. Ниҳоят партиямизнинг янги учинчи Программаси коммунизм йўлини машъалдек ёритмоқда.

Бизнинг бутун партиямиз, барча совет халқи Программа проекти билан танишмоқда, уни қунт билан ўрганяпти. Бутун дунё жамоатчилигининг эътибори замонамизнинг бу ажойиб ҳужжатига қаратилган. Унда инсониятнинг эзгу орзуси — янги дунёнинг, коммунизм дунёсининг нурафшон, ғўзал манзараси ойнадек равшан ифодаланган.

Янги Программа проектида капитализмдан коммунизмга ўтиш қонуниятлари, коммунистик жамиятнинг моддий-техника воситаларини вужудга келтириш, давлат қурилиши ва социалистик демократияни янада ривожлантириш, совет кишиларини коммунистик руҳда тарбиялаш, фан ва маданиятнинг ривожланиши, Совет Иттифоқининг барча социалистик мамлакатлар билан ҳамкорлиги масалалари равшан кўрсатиб берилган. Жамиятимизнинг асосий раҳбар ва етакчи кучи — Коммунистик партиянинг роли тобора ошиб бораётганлиги алоҳида қайд қилинган.

Коммунистик партия ва унинг ленинчи Марказий Комитети янги Программани ишлаб чиқиш вақтида партиямиз XX—XXI съездларининг, КПСС Марказий Комитети Пленумларининг тарихий қарорлари, партиямизнинг мамлакатимизда коммунизм қурилиши соҳасида тўплаган бой тажрибаси жуда катта аҳамиятга эга бўлди.

Мамлакатимиз шу кунларда зўр сиёсий ва меҳнат кўтаринкилиги билан яшамоқда. Партиямизнинг янги Программа проекти муносабати билан вужудга келган сиёсий кўтаринкилик ишчилар, колхозчилар, шонли интеллигенциямизнинг ижодий кучларини янги меҳнат зафарларига тўлқинлантириб юборди. Шунинг учун ҳам партия ташкилотлари олдида ана шу юксак ватанпарварлик ҳаракатига бошчилик қилиш, партиямиз Программаси проектини кенг тушунтириб беришдек шарафли вазифа турибди. Ҳамма жойда: завод, фабрика ва қурилишларда, колхоз, совхоз ва РТСларда, институт, илмий ва маданий муассасаларда янги Программа проектини ўқиш ва тушунтириш ишлари олиб борилаяпти. Шаҳар, район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари энг яхши лекторларни, пропагандистларни, олий ўқув юртларининг профессор—ўқитувчиларини бу ишга жалб этмоқдари зарур. Раҳбар партия, совет ва хўжалик ходимлари жойларга чиқиб, колхозчилар, совхоз ишчилари, механизаторлар ўртасида Программанинг аҳамиятини, мазмунини кенг тушунтириб бермоқлари керак. Лекция, суҳбат вақтида ленинча миллий сиёсат туфайли, Коммунистик партиянинг доно раҳбарлиги натижасида республикамиз, областимиз эришган ажойиб ютуқлар ҳақида кенгроқ тўхталмоқ зарур.

КПСС Марказий Комитети янги Программа проектини бутун партия ташкилотлари, барча меҳнаткашлар муҳокамасига қўйди. Программа проекти барча бошланғич партия ташкилотларида, район, область партия конференцияларида, республикамиз компартияси съездида кенг муҳокама қилинади. Шу сабабдан партия ташкилотлари бу муҳим ишга пухта тайёргарлик кўришлари, ҳозирдан бошлаб барча ташкилий ишларни амалга оширишлари лозим. Токи, Программа проектининг муҳокамаси юксак сиёсий савияда ўтсин, барча коммунистлар, партиясизлар актив иштирок этсин! Партия ташкилотлари партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари йиғилишларида муҳокама вақтида айтилган фикрларни, матбуотда, меҳнаткашларнинг хатларида айтилган маслаҳатларни умумлаштиришлари керак.

Программа проектини тушунтириш, пропаганда қилиш шундай ташкил этилиши лозимки: бунда ҳар бир меҳнаткаш коммунистик қурилишнинг улуғвор вазифаларини тўғри тушуниб олсин. Бу эса уларни улуғвор ишларга отлантирсин! Чунки халқ — тарихни яратувчидир, коммунизм қуриш — халқ ишидир, унинг куч-ғайрати, ақл-идроки самарасидир. Коммунизм ғалабаси кишиларга боғлиқ, коммунизм ҳам кишилар учун қурилади. Ҳар бир совет кишиси ўз меҳнати билан коммунизм тантанасини яқинлаштиради. Коммунистик қурилиш муваффақиятлари ҳаммага мўл-кўлчилик ва қувноқ турмуш бағишлайди. Совет Ватанининг куч-қудратини, шон-шарафи ва шуҳратини янада юқори кўтаради.

Бутун пропагандамиз, лекция бюролари, матбуот, радио, телевидение, сиёсий, тарбиявий ишларимиз меҳнаткашларни Программада белгилаб берилган коммунистик қурилишнинг улуғвор вазифаларини муваффақиятли ҳал этиш учун курашга илҳомлантириши, уларни меҳнатсеварлик, олижаноблик, юксак коммунистик идеаллар руҳида, партия, халққа муҳаббат руҳида тарбиялаши!

ПАХТА-ЛУБ САНОАТИ ХОДИМЛАРИНИНГ РЕСПУБЛИКА КЕНГАШИ

4 августда Тошкентда пахта-луб саноати ходимларининг республика кенгаши бўлди.

Кенгаш қатнашчилари республика пахта-луб саноати йилнинг биринчи ярмида бажарган ишларининг якунларини ва 1961 йилда етиштириладиган пахта ва луб ҳосилини қабул қилиб олишга тайёргарлик масалаларини муҳокама қилдилар. Кенгашда Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгашининг раиси Н. В. Мартинов доклад қилди.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари М. М. Мусахонов нутқ сўзлади.

Кенгашнинг ишларида Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси О. А. Алимов қатнашди.

Кенгаш қатнашчилари республика пахта тозалаш ва луб саноатининг барча ходимларига мурожаат қабул қилдилар. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Совет Контроль комиссиясини иттифоқ-республика органи — Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Давлат Контроль комиссияси (Ўзбекистон ССР Госконтроли)га айлантириш тўғрисида

СССР Олий Совети Президиумининг «СССР Министрлар Советининг Совет Контроль комиссиясини СССР иттифоқ-республика органи — СССР Министрлар Советининг Давлат Контроль комиссияси (СССР Госконтроли)га айлантириш тўғрисида»ги 1961 йил 22 июль Фармонига мувофиқ, халқ хўжалиги вазифалари ўсганлиги ва ҳукумат қарорларининг бажарилишини юқоридан пастгача текширишни кучайтириш зарур бўлиб қолганлиги муносабати билан, шунингдек давлат интизомини янада мустаҳкамлаш мақсадида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

1. Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Совет Контроль комиссияси иттифоқ-республика органи — Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Давлат Контроль комиссиясига айлантирилсин.

2. Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Давлат Контроль комиссиясига қуйидаги вазифалар юклатилсин: СССР Министрлар Советининг ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг халқ хўжалигига доир энг муҳим масалалар юзасидан чиқарган қарорларининг амалда қандай бажарилаётганлигини, пул маблағларини, моддий бойликларни сарфлаш ва уларни сақлашда давлат интизомига қандай риоя қилинаётганлигини ҳукумат номидан текшириб туриш; умуминттифоқ фондига материаллар, ускуналар, озиқ-овқат ва саноат товарлари етказиб бериш ва республикаларо етказиб бериш бўйича ҳукумат томонидан белгиланган планларнинг қандай бажарилаётганлигини текшириб туриш; учёт ва давлат ҳисоботининг қандай аҳволда эканлигини контроль қилиб туриш; давлат ҳисоботида ошириб ёзишларга, алдамчилик ва кўзбўямачиликка барҳам бериш, шунингдек маҳаллийчилик ва ведомстовчилик кўринишларига, бюрократизм ва сансалорликка қарши кураш олиб бориш; давлат бошқарув аппаратини такомиллаштириш ҳамда бу аппарат учун бўладиган харажатларни қисқартириш соҳасидаги ишларни текшириб туриш.

3. Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Давлат Контроль комиссияси ва унинг жойлардаги органлари ўз ишларини совет, партия, касаба союзлари ва комсомол ташкилотлари билан маҳкам алоқа боғлаб, корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг жамоат контролига таяниб, текшириш ишларига ишчилар, колхозчилар ва хизматчиларни кенг жалб этган ҳолда амалга оширадилар.

4. Ўзбекистон ССР Министрлар Советига Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Давлат Контроль комиссияси тўғрисидаги Низомни қараб чиқиш ва тасдиқлаш топширилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Ё. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри, 1961 йил 3 август.

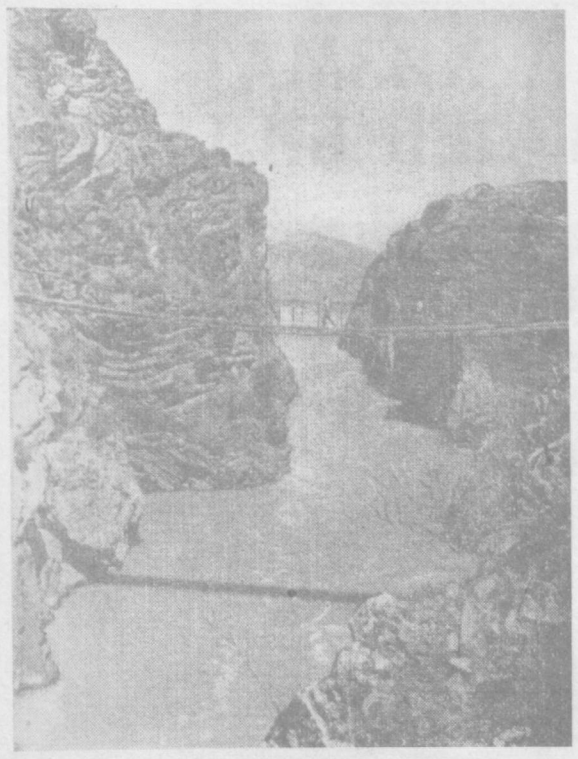

Бутуниттифоқ гидроэлектростанцияларни лойиҳалаш институтининг Ўрта Осиё бўлимида Чорвоқ ГЭСининг лойиҳаси ишлаб чиқилди. Чирчиқ дарёсининг юқори қисмида бунёдга келадиган бу гидростанциянинг қуввати 480 минг киловаттга тенг бўлади. Бу ерда 1,5 миллиард кубометр ҳажмли сув омбори қурилади. Натижада 150 минг гектар янги ерларни суғориш имконияти туғилади. Ана шу суратда тасвирланган ерда Чорвоқ ГЭСи қурилади.

Б. Мазур фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Қисқа сатрларда

Чиноз. 9-«Вревский» богдорчилик совхозининг ишчилари учун 20 та типовой турар-жой биноси қурила бошлаган эди. Яқинда икки квартирали шу биноларнинг 10 тасига 20 ишчи оиласи кўчиб кирди. Биноларнинг қолган 10 таси ҳам фойдаланишга топшириш арафасида турибди.

Т. Имомов.

Юқори Чирчиқ. «III Интернационал» колхозида минг кишини тоза сув билан таъминлайдиган водопровод қуришга киришилди. Ҳозир колхознинг Карл Маркс кўчаси бўйлаб 2,5 километр масофага қувирлар ётқизилди. Йил охиригача колхоз марказида яшовчи хонадонларнинг ҳаммаси водопровод суви билан таъминланади.

Ж. Қураматов.

Тошкент. Муқимий номли театрнинг рўпарасида бирйўла 50 кишига хизмат кўрсатадиган кафе очилди. Совуқ ичимликлар, мороженое ва иссиқ таомлар билан савдо қилувчи бу кафе хўрандаларга яхши хизмат кўрсатмоқда.

В. Мусаев.

Ўрта Чирчиқ. 2-Қорасув қишлоқ Совети территориясида озиқ-овқат маҳсулотлари билан савдо қилувчи магазин ва модалар ательеси учун янги бинолар қуриб битказилди. Магазин ва ателье тез кунда механиткашларга хизмат кўрсата бошлайди.

В. Отақулов.

Инсониятга йўл кўрсатувчи юлдуз

КПСС ПРОГРАММАСИ ПРОЕКТИ ЖАҲОН ЖАМОАТЧИЛИГИНИНГ ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА

ПОЛЬША

Польша Бирлашган ишчи партияси Варшава шаҳар комитетининг секретари Юзеф Кемна ТАСС мухбирига қуйидагиларни айтди:

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг Польша матбуотида эълон қилинган Программа проектининг тўла тексти бизни чин кўнгилдан ҳурсанд қилди. Бу программа ўз жасорати, кенг миқёслари ва ўзининг оптимизми билан ҳаммани қувонтиради. Варшава саноат корхоналарининг ишчилари, санъат, фан арбоблари, инженерлар, техниклар ва ёшлар бу тарихий ҳужжатни зўр иштиёқ билан ўқимоқдалар.

Программа проекти замонамизнинг энг муҳим ҳужжати, ижодий марксизм-ленинизм ҳужжати эканлигига ҳеч шак-шубҳа йўқ. Бу ҳужжатда ҳозирги давр жуда аниқ ва батафсил таҳлил этилган, кишилик жамияти тараққиётининг истиқболлари марксизм-ленинизмнинг илмий асосларида белгилаб берилган, ижтимоий тараққиётнинг энг юксак формаси — коммунизмга эришиш йўлидаги курашнинг энг муҳим воситалари ва методлари кўрсатилган.

Ана шу жуда муҳим ҳужжатда социализм тараққиётининг умумий қонуниятлари тўғрисида, миллий озодлик революцияларининг характери ҳақида, мустамлакачилик системасини тугатиш тўғрисида, уруш ва тинчлик масаласи ҳақида баён қилинган назарий қоидалар, шунингдек коммунистик жамиятга, бу жамиятни қуриш боскичлари ва йўлларига берилган таъриф меҳнаткашларни тинчлик, тараққиёт ва социализм йўлидаги курашга бирлаштиришда халқаро коммунистик ва ишчи ҳаракати учун катта мададдир.

КПСС Программасининг проекти яқин кунларда бошланғич партия ташкилотларининг йиғилишларида, социалист ёшлар союзининг ташкилотларида муҳокама қилинади, бу проект лекция ишларида муҳим ўрин олади. Программа проекти партия маорифининг турли формалардаги шохобчаларида ўрганиб чиқилади.

КХДР

Корея Меҳнат партияси Марказий Комитетининг органи «Нодон синмун» газетаси бугунги сонида «Коммунизм қурилишининг улуғвор Программаси» сарлавҳали бош мақола босиб чиқарди. КПСС Программасининг проекти, дейилади бош мақолада, инсониятнинг коммунизмга бориш йўлини ёритиб берди, совет халқининг Коммунистик партия раҳбарлигида социализм қурилишида эришган муваффақиятларини якунлади. Коммунистик партиянинг коммунистик жамият қуриш соҳасидаги вазифаларини белгилаб берди. Программа проекти Совет Иттифоқида коммунизм қуришнинг конкрет планидир.

Программа проекти Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва совет халқининг коммунистик жамият қуриш йўлидаги курашидагина эмас, балки халқаро коммунистик ва ишчи ҳаракатини ривожлантиришда ҳам жуда катта тарихий аҳамиятга эгадир. Программа проекти инсониятни порлоқ истиқбол сари — коммунизм сари бошлаб бораётган барча марксчи-ленинчи партияларни курашга илҳомлантираётган, барча халқларнинг миллий мустақиллик ва социал тараққиёт йўлидаги курашига илҳом бағишлаётган тарихий ҳужжатдир.

Коммунистик жамият қурилишининг КПСС XXII съездида қабул қилинадиган улуғ Программаси халқаро коммунистик ҳаракатни янада ривожлантиришнинг муҳим факторидир. Бу Программа таназзулга юз ўгирган капитализм ва империализмга яна бир марта қақшатгич зарба беради.

Газета бош мақоланинг охирида қуйидагиларни ёзади: КПСС Программасининг проекти социализм қураётган корейс халқи учун зўр илҳомлантирувчи кучга эга бўлган муҳим ҳужжатдир. Ана шу тарихий ҳужжат корейс халқининг ғалабага бўлган қатъий ишончини мустаҳкамлайди. Корейс халқи бу ҳужжатда ўзининг бахтли истиқболини кўриб турибди.

Корейс халқи совет халқи билан дўстлик ва қардошларча алоқаларини янада кўпроқ мустаҳкамлайди, ҳозирги пайтда коммунистик жамият қуриш йўлини очиб бераётган совет халқидан таълим олади, зўр ишонч ва жадал суръатлар билан социализм ва коммунизм сари олга бораверади.

ГДР

Германия Демократик Республикасининг аҳолиси Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Программасининг проектини қизғин маъқуллаб кутиб олди.

Жаҳон Тинчлик Кенгашининг аъзоси, Бирлашган Миллатлар Ташкилотига ёрдам берувчи немис иттифоқининг раиси профессор Штейнигер қуйидагиларни айтди: Тарихда мисли кўрилмаган КПСС Программасининг проекти ер юзида барча халқлар учун мустаҳкам тинчлик вужудга келтириш программасидир.

Германия-Совет дўстлиги жамияти правлениесининг секретари Курт Хойтехауз КПСС Программасининг проектини Совет Иттифоқининг тинчликка астойдил интилаётганлигини исбот этувчи буюк план деб атади. Программа проекти деди у, ҳақиқатан ҳам илмий социализмнинг зафарли юришини акс эттирувчи тарихий ҳужжатдир.

КПСС Программасининг проекти яқин йигирма йил ичида саноат ишлаб чиқариши ҳажмини олти баравар кўпайтириш ва совет халқининг фаровонлигини дунёда энг юксак турмуш даражасига кўтаришдан иборат, икки проблемани кўйди. Бу проблемалар,— деди Франкфурт-Одердаги округ саноат савдо палатасининг директори Фриц Безель,— жуда кучли таассурот қолдиради. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг тарихи, — деди яна у, —майдонга қўйилган вазифалар ҳамиша бажарилиб келганлигини очиқ-равшан кўрсатади.

ФРАНЦИЯ

Хафталик «Франс Нувел» газетасида Франция Компартияси сиёсий бюросининг аъзоси Франсуа Бийунинг мақоласи босилиб чиқди. Франсуа Бийу ўз мақоласида қуйидагиларни ёзади. КПСС Программасининг проектига нисбатан «инсониятнинг кўп асрлар мобайнида ўйлаб келган энг адил хаёллари ҳам ҳеч нарса бўлмай қолди». Программа проекти совет халқи учунгина эмас, балки планетамизда яшовчи ҳар бир киши учун ҳам жуда катта аҳамиятга эгадир.

Ф. Бийу қуйидагиларни таъкидлайди: Уруш йилларини мустасно қилганда, Совет Иттифоқининг барча гражданларга инсоният тарихида мисли кўрилмаган фаровонликни таъминлаб берадиган жамият барпо қила бошлаши учун 30 йилдан камроқ вақт талаб этилди. СССР халқининг одам одамни эксплуатация қилишига узил-кесил хотима берганлиги СССР нинг ғалаба қозонишини таъминлади. (ТАСС).

Болалар учун сут цехи

ЧИРЧИҚ, 4 август. (ЎзТАГ). Чирчиқ болалари яхши совга олдилар. Янги туғилган ва ясли ёшидаги болалар учун сут маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган цех фойдаланишга топширилди. Цех энг янги механизмлар ва аппаратлар, совитиш установкалари, термостатлар билан таъминланган. Кўп болали оналар бу ердан маҳсулотларни бепул оладилар.

250 ИХТИСОС БЎЙИЧА

Узбекистондаги институтлар ва техникумларга кириш учун юз мингдан ортиқ киши 1 августда конкурс имтиҳонлари топшира бошлади. Бу йил республикадаги 29 олий ва 78 ўрта махсус ўқув юрти биринчи курсга 52 минг, яъни ўтган йилдагидан олти ярим минг кўп студент қабул қилади. Бундай ўсишга асосан кечки ва сиртқи таълимни кенгайтириш йўли билан эришилди.

Тошкент политехника институтининг кечки ва сиртқи бўлимларида қуюв ишлаб чиқариши машиналари ва технологияси, пайвандлаш ишлаб чиқариши ускуналари ва технологияси бўйича, Тошкент университетида гидрология бўйича мутахассислар тайёрлашга киришилади. Бу бўлимларда ўқиш ишчиларнинг тажрибасига мўлжаллаб ташкил қилинган.

Бу йил Узбекистон олий ўқув юртлари ва техникумлари жами 250 ихтисос бўйича кадр тайёрлайдилар. (ЎзТАГ).

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ МЕКСИКАДА

МЕХИКО, 3 август. (ТАСС). СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. П. Георгадзе бошчилигидаги совет делегацияси Мексикада бир ҳафта меҳмон бўлиб турди. Бу делегация яхши ният миссияси билан Латин Америкаси мамлакатлари бўйлаб саёҳат қилмоқда.

Делегация аъзолари Мексикада бўлган вақтда мамлакатнинг тарихий ёдгорликлари билан танишдилар, саноат корхоналарига бордилар ва Мексика президенти билан, министрлар, сенаторлар, фан ва маданият арбоблари билан учрашдилар.

Кеча СССРнинг Мексикадаги элчихонасида совет делегацияси шарафига қабул маросими бўлди.

Делегация бугун самолётда Эквадорга учиб кетади.

ҲОВЛИМИЗГА КЕЛИНГ

Бу кўркам уй-жой биноларининг қад кўтарганига икки йил бўлди. Шинам квартираларга кўчиб кирган ўнлаб ишчи-хизматчи оилалари аҳил ва ҳамжиҳатлик билан яшамоқдалар. Буни 18-уй мисолида яққол кўриш мумкин.

Уйда яшовчи оилалар бир ёқадан бош чиқариб, ўзлари турган ҳовлини кишининг баҳри-дили очиладиган жойга айлантириш учун ҳаракат қилмоқдалар. Бу ерда ўсиб турган кўмкўк дарахтлар ва гўлларнинг ҳаммасини уларнинг ўзлари ўтқазишган. Болалар учун ҳам алоҳида майдонча вужудга келтирилди. Кичкинтойлар зерикмасин деб кўплашиб ҳар хил ўйинчоқлар, шу жумладан стол тенниси ҳам сотиб олинди.

Ҳовлида маданий дам олишни уюштиришга жиддий эътибор берилаётир. Уй бошқармаси партия ташкилотининг секретари Ирина Михайловна Скорнякова ва бир неча активлар кинопрокат билан келишиб, ҳовлида картиналар кўрсатишни йўлга қўйишди. Тезда ҳовлига экран ўрнатилиб, скамейкалар ҳам ясалди. Ҳозир бу ерда яшовчилар ҳар ҳафтанинг жума куни кечқурун қизиқарли кинофильмларни мароқ билан томоша қилишмоқда.

Новомосковская кўча, 18-уйда турувчи оилалар ана шундай ҳамжиҳат бўлиб, қувноқ яшамоқдалар.

Д. КОЗЛОВ.
Тошкент шаҳри.

Мактабларда янги ўқув йили бошланаётган деб қолди. Ўқувчилар ўзларига зарур бўлган ўқув қуролларини қизғин сотиб олмоқдалар. Суратда: Тошкентдаги 38-мактабда янги дарслик китоблар билан савдо пайти. Кутубхоначи ўртоқ М. Зуфарова ўқувчиларга китоблар танлаб бераётир.

В. Салов фотоси.

Кутубхонада санъат сектори

Алишер Навоий номли давлат халқ кутубхонасининг ўқув заллари сув қуйгандек жимжит. Лекин бу ҳол кутубхонанинг ҳамма ерида ҳам ҳукмрон эмас. Ўқиш залининг қарама-қарши томонидаги ҳоналарнинг биридаги эшикда «Санъат сектори» деган сўзлар ёзилган. Ичкаридан музика оҳанглари эшитилиб турарди.

Мана, Чайковскийнинг «Неаполитан қўшиғи» янграмоқда. Уни Таштрам ишчиси-ҳаваскор Б. Ваҳобов гитарада нотага қараб чалмоқда. Тошкент педагогика институтининг студенти А. Ножинский эстрада оркестрига нота танлаш учун бу ерга келган. Нарирокда бошқа бир ҳаваскор эса кутубхоначидан Гайднинг «Болалар симфонияси»ни сўраяпти.

Сектор фондида 50 минг нусха нота, 30 минг нусха плакат, портрет, санъатга оид жуда кўп адабиётлар бор. Маданият университетлари, бадиий билим юрти ўқувчилари ва ҳаваскорлик коллективлари учун ёрдам тарқасида бундан бир неча ой муқаддам кутубхонада ташкил этилган бу сектор Тошкентдан ташқарида ҳам шуҳрат қозонди. Кутубхоналараро абонемент орқали бу ердан Оҳангаран, Ангрен ва республиканинг бошқа шаҳарларидаги клубларга нота ва китоблар жўнатилмоқда. Пойтахтдаги 70 га яқин ташкилот ва муассаса ҳозир шу сектор аъзоси ҳисобланади.

Бу сектор санъат адабиётларини пропаганда қилиш юзасидан катта ишлар олиб бормоқда. Ҳозирги кунда кутубхона ходимлари маданият университетлари учун зарур адабиётлар рўйхатини тузаётирлар.

М. СКРИПНИК.

ВАЖ АХТАРИБ...

— Одатда сут-қатиққа озгина бўлса ҳам чанг ўтирса, шу маҳсулотни истеъмол қилган киши оғриб қолиши мумкин, кўпинча ич терлама касаллиги ҳам чанг тушган сут-қатиқни истеъмол қилишдан пайдо бўлади,— дейишади врачлар. Шунинг учун ҳам, айниқса, сут маҳсулотлари сотиладиган жой ниҳоятда озода, санитария талабларига тўла жавоб берадиган бўлиши шарт.

Аммо, афсуски, бунга ҳамма ерда ҳам тўлиқ риоя қилинмас экан.

Кечаги дам олиш куни Тошкентнинг йирик бозорларидан ҳисобланган «Олой» бозорининг сут маҳсулотлари сотиладиган павильонига кириб, у ердаги аҳволдан кўнглимиз хира бўлди. Сотиладиган сариёғ, сузма сингари маҳсулотлар махсус ёпиқ идишда туриши керак. Аммо бу ерда бунинг тескарисини кўрасиз. Маҳсулотнинг юзи очиқ, устида пашшалар ўйнаб юрибди. Шахсий сут маҳсулоти сотувчилар жуда кўп, аммо бирортасининг устида оқ халат йўқ. Павильонда водопровод йўқ, қўл ювиб, идишларни чайиб туриш учун бирор умивальник ҳам қўйилмаган. Сут-қатиқ ўлчанган стаканлар ювилмай, яна тутиладаверади.

Павильонда Куйбишев райпишчеторгига қарашли 6-сут маҳсулоти магазини бор. Аммо, магазинда аҳвол бундан беш баттар. Бу ерда холодильник йўқлигидан маҳсулотлар тез бузилиб қоляпти. Шу куни ҳаридорлардан Ризаева бринза сотиб олди. Лекин бринзадан қўланса ҳид келарди, у кўкариб кетипти. Магазин атрофи, павильон ичларининг чанг, ифлослигини айтмайсизми! Қоғоз парчалари, пўчоқлар ташланган, ҳар қаерда ахлатлар тўпланиб ётипти.

Куйбишев районидаги ошхоналар трестига қарашли 14 кондитер магазини (директори Крац, сотувчиси Давидович ўртоқлар), 52-магазинларда ҳам шу аҳволни кўрасиз.

Хўш, павильоннинг санитария-гигиена ҳолатини текшириб турувчи бозор директори, инспектори, санитария комиссияси йўқми, деган савол туғилади.

Бозор директори ўртоқ Селиванов бу ишларга инспектор Ёқубжонов жавоб беради деб қўяқолди, Ёқубжонов эса «Бу иш павильон ва 6-магазининг лаборанткаси ўртоқ М. А. Буссининг вазифаси» деган важни қилди. Ўртоқ Буссини эса павильондан топиш амри-маҳол экан.

Ажабо, бу аҳволга Куйбишев район соғлиқни сақлаш бўлими, санитария-гигиена комиссияси аъзолари нима дер эканлар?

Н. ИНОҚОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

Ю. А. ГАГАРИН КАНАДАГА БОРАДИ

Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун Ленин мукофотининг лауреати машҳур саноатчи Сайрус Итон Куба ва Бразилияда визит билан меҳмон бўлиб турган Ю. А. Гагаринни тинчлик тарафдорларининг Галифакс шаҳри (Канада)даги Пагуош митингида иштирок этишга таклиф қилди. Ю. А. Гагарин бу таклифни қабул қилди ва 5 августда Галифаксга келади.

СОВЕТ АРТИСТЛАРИ КУБАГА КЕЛДИЛАР

ГАВАНА, 3 август. (ТАСС). Игорь Моисеев раҳбарлидаги СССР давлат халқ рақси ансамблининг артистлари бу ерга келдилар.

Телевизор экранида

5 АВГУСТДА

18.30. Болалар учун мультипликацион фильм.
18.55. Ўқувчилар учун ўзбек тилида «Моҳир қўллар» деган эшиттириш.
19.15. Телевизион янгиликлар.
19.35. Ленинградлик артистлар ижросида концерт.
20.25. Бутуниттифоқ темирйўлчилар куни муносабати билан «СССР транспорти» деган ҳужжатли фильм кўрсатилади.
20.45. Ўзбек артистлари ижросида жаҳон халқларининг куйлари.
21.25. Ўзбек тилида «Янги Дехли» деган ҳинд кинокомедиясининг иккинчи серияси.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Тошкентнинг тамоша заллари ва

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТР (Кафанов номли паркдаги Халқ ижоди уйида) — Ёзги мавсумнинг очилиши — 5/VIII да **Евгений Онегин.** Кеч соат 8 ярим да бошланади.

КИНО

ҚИШКИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

Любушка — «МИР» кундуз ва кечкурун).

Шарқ томон 10 қадам — «Спутник» (кундуз ва кечқурун «ИСКРА» (кундуз соат 4-20 минутгача ҳамма залда, кеч 6-20 ва 8-20 минутда 3-залда).)

Синовлар соати — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 ва кеч 10 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечкурун).

Яшил патруль — «СПУТНИК» (эрталаб соат 10 да), «ВАТАН» (кундуз ва кечкурун).

Номаълум аёл — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечкурун), «ИСКРА» (кеч соат 5 дан), «СПУТНИК» (эрталаб 11, кундуз 1,3 ва кеч 5 да).

ЕЗГИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

Севаман сени, ҳаёт — «ФЕСТИВАЛЬ» (кеч соат 9 ва 11 да).

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТР
(Кафанов номли паркдаги Халқ ижоди уйида)

Ёзги мавсумнинг очилиши

5 августда
П. И. Чайковский
ЕВГЕНИЙ ОНЕГИН
4 парда, 7 кўринишли опера.
Дирижёр — **А. Абдуқаюмов.**
8 августда
Ж. Верди
ТРАВИАТА
4 пардали опера.
Дирижёр — **А. Абдуқаюмов.**
Спектакль кеч соат 8 ярим да бошланади. Билетлар Кафанов номли паркдаги Халқ ижоди уйи кассасида ва район кассаларида сотилади.

«ТАШХОЗКУЛЬТТОРГ»ГА
уй-рўзғор товарлари ва маданий товарлар сотувчилар, склад мудирлари ва омборчилар
керак
Куйбишев шоссе, 58-уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

ТОШКЕНТ ЭЛЕКТРОТЕХНИКА ЗАВОДИГА
кимёгар-аналитик инженерлар
КЕРАК
Болгарские огороди кўчаси, 135-уйда кадрлар бўлимига учрашилсин.

Кинофильмлар прокати Ўзбекистон конторасиКИНОТЕАТРЛАР ЭКРАНИГА
қуйидаги фильмларни чиқаради
Чўртанбалиқ амри билан
НОМЛИ ФИЛЬМ-ЭРТАК
Сценарий авторлари — **О. Леонидов, Е. Тараховская.**
Постановкачи режиссёр — **А. Роу.**
Оператор — **И. Горчилин.**
РОЛЛАРДА: **П. Савин, М. Кравчуновская, Г. Милляр, С. Терентьева, Л. Потёмкинлар** қатнашади. Фильмни «Союздетфильм» киностудияси 1938 йилда ишлаган.

Бир районда
НОМЛИ КИНОПОВЕСТЬ

Сценарий авторлари — **И. Савин, Ш. Айманов.**
Постановкачи — **Ш. Айманов.**
Оператор — **М. Беркович.**
Композитор — **Л. Афанасьев.**
Овоз операторлари — **У. Давлатгалиев.**
Бош ролда — **Шакен Айманов.**
Фильмни «Қозоқфильм» киностудияси ишлаган.

Генерал Петров кўчаси, 2-тупик, 14-уйда турувчи **Азамат Холматов**нинг шу уйда турувчи Тамара Холматовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Куйбишев район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакциямизнинг адреси

Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135 Саноат ва транспорт бўлими. Маданият бўлими — 34048, 132, Секретариат — 34808 115. Маҳаллий ахборот бўлими — 29040, 50. Хатлар бўлими — 34048, 156. Эълонлар бўлими — 28142.

Р—09255. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Нашр. В. 1653